

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka
in Trzin. — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. — Glavni urednik Igor Janhar
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

KRANJ, sredi, 4. 2. 1970

Cena 50 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik.
in sicer ob sredi in sobotah

Spored prireditiv ob slovenskem kulturnem prazniku v Kranju

6. FEBRUAR, PETEK:

ob 17.30, na predvečer obletnice pesnikovega smrtne
dne, slovesnost ob grobu v Prešernovem gaju; pel bo
moški zbor »Francè Prešeren«

ob 18. uri Finžgarjev večer — v počastitev bližajoče se
100-letnice pisateljevega rojstva — v renesančni dvorani
Gorenjskega muzeja na Titovem trgu 4/I; govoril bo
prof. dr. Francè Koblar, odlomke iz Finžgarjevih del
bosta brala člana igralske družine Prešernovega gledališča

ob 19. uri, otvoritev literarno-zgodovinske razstave o
delu in življenju pisatelja Frana S. Finžgarja ter o nje-
govem delu za Prešerna; razstava bo v galerijskih pro-
storih Prešernove hiše

ob 19.15, otvoritev likovne razstave v galerijskih pro-
storih Gorenjskega muzeja na Titovem trgu 4; razstav-
ljala bosta akademska slikarja Milan Batista in
Dušan Premrl

ob 20. uri, otvoritev likovne razstave na prostem
(dvorišče baročne stavbe Gorenjskega muzeja v Tav-
čarjevi ul. 43); razstavljala bosta akademska slikarja
Henrik Marchel in Vinko Tušek ter akademski kipar
Marko Pogačnik

7. FEBRUAR, SOBOTA:

ob 19.30 bo v Prešernovem gledališču prvič uprizorjena
Luize Pesjakove žaloigra »Prešeren«; nastopili bodo člani
igralske družine Prešernovega gledališča v režiji
Marjana Beline

12. FEBRUAR, ČETRTEK:

ob 18.30 bo v dvorani Glasbene šole koncertni večer
pianistke Neve Merlak-Corrado iz Trsta

ob 20. uri bo v renesančni dvorani Gorenjskega muzeja,
Titov trg 4/I, večer poezije Bojana Piska; njegove
pesmi bo recitiral član SNG igralec Boris Kralj, sprem-
ljal pa ga bo kitarist prof. Stanko Prek

14. FEBRUAR, SOBOTA:

ob 19. uri bo v dvorani Prešernovega gledališča kon-
cert pevskega zbora »Zarja« iz Trbovelj
ob 19.30 večer Prešernovih pesmi in gorenjske folklorne
v dvorani Zadrúžnega doma na Primskem

Vpis posojila za modernizacijo železnic

Gorenjska — slabše od pričakovanj

Precej časa je že minilo, odkar so železničarji zaradi slabega stanja jugoslovanskih železnic razpisali vpis posojila za njihovo modernizacijo. Akcija, v katero naj bi se vključil kar se da širok krog občanov in gospodarskih ter drugih organizacij, bo končana 31. marca. Ne glede na to, da vpis še ni končan, smo se odločili, da pogledamo, kako se je Gorenjska odzvala pozivu železničarjev. Nemalo smo bili razočarani, ko smo izvedeli, da je Gorenjska, razen redkih izjem, skoraj oglušala za potrebe in želje železničarjev. Tako ima naš zapis obenem tudi namen, da opozorimo, naj do konca marca pomagajo železnici vsaj tisti, ki jo iz dneva v dan uporabljajo, bodisi posamezniki ali gospodarske organizacije.

Kranjska železniška postaja vpisuje posojila za območje kranjske in tržiške občine. Šef postaje, Leon Zelebnik nam je našel tiste delovne organizacije, ki so že vpisale posojilo: Iskra-elektromehanika, Iskra-nabava, Kmetijske zadruge Sloga, Cerklje in Naklo, Sava, Exoterm, Gorenjska kreditna banka, Projekt, Komunalni zavod za socialno zavarovanje, Kurivo in Merkur. Poziv sta pismeno odklonili dve delovni organizaciji: Toso zaradi slabega materialnega po-

ložaja in Kokra zaradi investicij v gradnjo nove blagovne hiše. Ostale delovne organizacije pa še oklevajo, kljub obsežni dokumentaciji o potrebah železnice in pogostim obiskom predstavnikov železničarjev. Gospodarske organizacije bodo obiskali še enkrat. Prav tako so bili železničarji tudi na kranjski in tržiški občinski skupščini, kjer so se dogovorili, da bodo ustanovili posebne delovne odbore (pobuda sindikatov), ki bodo še enkrat potrkali na vrata delovnih organizacij in posameznikov, naj vpišejo vsaj najmanjšo vsoto za pomoč železnici.

Na področju obeh občin je vpisalo posojilo tudi 81 občanov, in sicer v skupni višini 85.000 dinarjev.

In splošna ocena za kranjsko in tržiško občino? Slaba. Predvidevanja ob začetku vpisa so se uresničila komaj 40-odstotno. Posebno slab je odziv delovnih organizacij, tudi tistih, ki imajo z železnico pogoste poslovne stike. Tako v Trzinu na primer niti ena delovna organizacija še ni vpisala posojila. Pa tudi izgledov ni, da bi ga. Ker akcija še ni končana, obstoja še vedno upanje, da se bo še kdo odzval pozivu železnice, posebno zato, ker so obljubili izdatno pomoč tudi družbene in politične organizacije.

Na Jesenicah so posamezniki vpisali že 100.000 dinarjev posojila. Razen tega pa še banka, gradbeno podjetje Sava, Bolnica, Gorenjka in verjetno hotel Pošta. Jeseniška občina je ena redkih, kjer poteka posojilo po pričakovanjih. Verjetno ima zasluge zato tudi posebno priporočilo občinske skupščine ter sindikalnega sveta.

V radovljiški občini je posojilo vpisalo 39 občanov, kar je za tako dolg rok izredno malo. Pomoč so obljubile tudi naslednje delovne organizacije: Veriga, trgovska podjetja Murka in Železnina, tovarna sukna Zapuže in Tapetništvo Radovljica. Kakšni bodo zneski, železničarjem še ni znano. Posojilo je edini že vpisal Elan, in sicer 10.000 dinarjev. Zato železničarji lahko upravičeno menijo, da gospodarske organizacije akcije železnice niso vzele preveč resno, prav tako pa niso razumele sklepov železničarskih samoupravnih organov. Njihovo razočaranje je upravičeno.

Tudi loški železničarji ne mislijo dosti drugače. Občani so sicer prispevali nekaj milijonov, med gospodarskimi organizacijami pa sta se prva odzvala Niko in Alples. Ostale organizacije le preveč obljubljajo, zato veliko pričakujejo od posebnih odborov, ki naj bi poživili vpis posojila, ter od prizadevanj in podpore občinske skupščine, kar je že nekajkrat dokazala. Akcijo je treba še podpreti, pravijo loški železničarji, posebno zato, ker je vsak zaposleni na železnici že prispeval enomesečni osebni dohodek.

Torej, pomagajmo železnici! Ob slabem začetku je še vedno lahko dober konec.

J. Košnjek

**V
soboto
posebna
rubrika
Glasa
Snovanja**

S prve seje občinske konference SZDL v Radovljici — Foto: F. Perdan

Začrtali delo aktivov mladih komunistov

Pisali smo že, da se je v petek v Radovljici začel dnevni seminar za vodstva aktivov mladih komunistov na Gorenjskem. Na pobudo gorenjskih komitejev občinskih konferenc ZK ga je organiziral medobčinski svet ZK za Gorenjsko.

Sekretar medobčinskega sveta tovariš Stane Mešič nam je povedal, da je seminar uspel, saj so na njem izmenjali nekatere izkušnje in se hkrati dogovorili za delo aktivov mladih komunistov v gorenjskih občinah v prihodnje.

»Znano je, da so v gorenjskih občinah aktivni mladih komunistov obstajali že nekaj časa, vendar delo v njih ni prav zaživelo. Sedaj smo se dogovorili za nadaljnje naloge in hkrati razjasnili nekatere nejasnosti. Pri tem

mislim na dogovor, da bodo aktivni mladih komunistov delali le pri komitejih občinskih konferenc, ne pa tudi v okviru organizacij ZK v delovnih organizacijah in na terenu v posameznih občinah. Prav tako aktivni mladih komunistov ne pomenijo nobene organizacijske novosti naše organizacije, marveč so le ena od oblik delovanja občinske organizacije ZK.

V prihodnje je predvideno, da bodo aktivni mladih komunistov v posameznih občinah pripravili več seminarjev oziroma pogovorov z mladimi komunisti in nekomunisti o različnih gospodarskih in drugih vprašanjih. Prav tako pa bo seminarje pripravil tudi medobčinski svet ZK za Gorenjsko, če bodo vodstva aktivov v občinah to želela.

A. Z.

GORENJSKA KREDITNA BANKA
s svojimi poslovnimi enotami

razpisuje

za vlagatelje vezanih hranilnih vlog in deviznih računov

veliko nagradno žrebanje

11. februarja 1970. v Kranju

1 avto zastava 850	5 potovalnik
5 šivalnih strojev	10 likalnikov
5 gramofonov	10 odelj
10 tranzistorjev	10 osebnih tehtnic
10 jušnih servisov	10 potovalnih budilk
10 garnitur brisac	4 brivniki Iskra
10 fenov	

Stanovanjski varčevalci pa bodo prav tako 11. februarja izžrebali 20 denarnih nagrad, za nakup gradbenega materiala ali opreme po izbiri.

VARČEVALCI, SE JE ČAS!

Pohitite s svojimi privarčevanimi zneski v Gorenjsko kreditno banko.

KREDITNA BANKA

Stanko Kajdiž: TIS, šole, ceste

V radovljiški občini so končani zbori volivcev, na katerih so razpravljali o letošnjem razvoju občine in o delitvi proračunskih sredstev. 11. februarja bosta oba zbora občinske skupščine dokončno razpravljala o obeh dokumentih. Pred nedavnim smo se o letošnjih predvidevanjih oziroma delitvi proračunskih sredstev pogovarjali s predsednikom skupščine Stankom Kajdižem.

»Če primerjam letošnja proračunska predvidevanja z lanskimi, moram najprej povedati, da so izgledi za letos ugodnejši. Zaradi ugodnih lanskih gospodarskih rezultatov smo viške prenesli v letošnji proračun in bo ta za 7 do 8 odstotkov večji od lanskega. Približno za toliko pa se bo lahko povečala tudi proračunska potrošnja. — Posebej smo ob letošnjih predvidevanjih upoštevali potrebe temeljne izobraževalne skupnosti. Ta bo imela letos 26 odstotkov več sredstev kot lani. Tako bo imela na voljo skoraj milijardo starih dinarjev, s čimer naj bi v prosveti uskladili osebne dohodke, del povečanih sredstev pa namenili za materialne izdatke.

»Tovariš predsednik, znano je, da ste v občini pred veliko akcijo — izgradnjo novih šol. Ali bodo povečana sredstva TIS kaj zavrla gradnjo in kdaj nameravate začeti graditi šole?»

»Ob referendumu o gradnji šol smo obljubili, da bodo šole končane do 1974. leta. Takratni izračuni so kazali, da bomo za gradnjo in adaptacije porabili okrog 22 milijonov novih dinarjev. Ker pa so stroški od takrat pa do danes porasli, sedanjí izračuni kažejo, da bo gradnja veljala okrog 30 milijonov. Zato

smo se odločili, da z gradnjo začnemo že letos. Tako mora biti adaptacija lažje šole končana do jeseni, šole v Radovljici, Bohinjski Bistrici, Begunjah in na Bledu pa bodo zgrajene jeseni 1971. leta.

Načrti za šole bodo v kratkem gotovi, potem pa bomo takoj začeli zbirati ponudbe izvajalcev. Pri tem moram povedati, da so sredstva za gradnjo zagotovljena. Zbrana bodo do 1974. leta. Da pa bi šole končali prej, bomo skušali najti premostitveni kredit. In še pojasnilo, zakaj nameravamo z gradnjo pohiteti. Zato, ker gradbeni stroški iz leta v leto rastejo. Izkušnje nam namreč kažejo, da bi bile šole 1974. leta še za milijardo dražje.

»Kako pa je letos z denarjem za ureditev cest?»

»Na pogovoru s predstavniki krajevnih skupnosti in drugih smo sklenili, da bodo letos krajevne skupnosti dobile za okrog 10 odstotkov manj denarja kot lani. Zato pa bomo dobili okrog 100 milijonov starih dinarjev za ureditev nekaterih cest III. in IV. reda v občini. Razen tega nameravamo najeti 150 milijonov starih dinarjev kredita. Z okrog 250 milijoni pa bi po sedanjih cenah lahko uredili v občini od 12 do 15 kilometrov najpotrebnejših

KRANJ

V četrtek popoldne bo v Kranju seja izvršnega odbora občinske konference SZDL. Člani odbora bodo razpravljali o predlogih zborov volivcev o resoluciji in proračunu občine za letos.

O predlogu resolucije o razvoju gospodarstva ter politiki zbiranja in uporabe sredstev za splošno potrošnjo v kranjski občini letos pa bo v četrtek popoldne razpravljala na razširjeni seji komite občinske konference ZK. Razen tega bo o istih vprašanjih v četrtek razpravljala tudi posebna skupina občinskega sindikalnega sveta Kranj.

A. Z.

Podpredsednik republiškega izvršnega sveta tovariš Vinko Hafner je minuli petek popoldne obiskal Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo v Kranju. S predstavniki Podjetja se je pogovarjal o organizaciji in nalogah, o urbanizaciji v občini, višini in delitvi stanarine, porabi le-te za novo gradnjo stanovanj. Vinko Hafner se je za ta vprašanja zanimal posebno zato, ker se prav sedaj v naši republiki začnejo širše razprave o bodočem sistemu stanovanjskega gospodarstva.

Po obisku na Podjetju za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo se je Vinko Hafner udeležil tudi strokovnega srečanja Gorenjske sekcije slovenskega zdravniškega društva.

A. Z.

RADOVLJICA

Radovljica, 3. februarja — V okviru politične šole, ki bo trajala šest tednov, in jo obiskuje prek 40 mladih članov ZK, kandidatov za sprejem v zvezo komunistov in predstavnikov družbenopolitičnih organizacij (šola je pripravil komite občinske konference ZK) je danes popoldne o smeri, stremljenjih in problemih našega gospodarstva govoril tovariš Roman Albreht. Predavanja so se udeležili tudi sekretarji organizacij ZK, direktorji podjetij, poslanci in drugi. V četrtek popoldne bo tovariš Roman Albreht odgovorjal na vprašanja o tej temi.

A. Z.

cest. Asfaltirali bomo predvsem krajše odseke. Kateri bodo to, se bomo dogovorili s krajevnimi skupnostmi. Razen tega bomo s pomočjo delovnih organizacij in občanov skušali popraviti oziroma urediti še nekatere mostove v občini. Za te bomo rabili okrog 90 milijonov starih dinarjev.

»In nazadnje še beseda, dve o drugih uporabnikih proračuna?»

»Rekel sem že, da se bo proračunska potrošnja povečala poprečno za 7 do 8 odstotkov. Vendar smo se na podlagi dosedanjih ugotovitev in lanskih razprav o posameznih problemih dogovorili, da bomo znatneje povečali sredstva za oskrbnine (za 34 odstotkov), sredstva za kulturno-prosvetno dejavnost se bodo povečala za 26 odstotkov, za zdravstveno varstvo za 11, za telesno vzgojno dejavnost za 17 odstotkov, za komunalno nameravamo nameniti iz proračuna 122 milijonov S dinarjev več kot lani, 15 milijonov smo namenili za planinske domove in šport itd.

A. Zalar

Odlikovanji za Alojza Korošca

Na občnem zboru občinskega sindikalnega sveta v Trzinu je predsednik sveta Ivan Bergant izročil dvoje visokih odlikovanj Alojzu Korošču, dolgoletnemu sindikalnemu delavcu. Na predlog republiškega sindikata gradbenih delavcev je Alojz Korošec sprejel spominsko plaketo zveze sindikatov Jugoslovije ter medaljo dela z zlatim vencem, s katero ga je odlikoval predsednik republike Tito.

Strokovno in družabno srečanje gorenjskih zdravnikov

Konec preteklega tedna so se v Kranju zbrali člani slovenskega zdravniškega dru-

štva, podružnice za Gorenjsko, na strokovnem srečanju, ki mu je sledil tudi družabni

del. Kljub velikemu številu vabljenih zdravnikov, se jih je srečanju odzvala le slaba četrtina. Med povabljenimi gosti pa so bili tudi podpredsednik republiške skupščine Vinko Hafner, podpredsednik občinske skupščine Kranj Janez Sušnik ter direktor komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Edgar Vončina.

O nekaterih posebnostih letošnje gripe, ki je na Gorenjskem zajela okoli 10 odstotkov prebivalstva, je v svojih referatih spregovorilo šest zdravnikov. O delovnih izkušnjah zdravnika splošne prakse pa je govoril dr. Hribernik.

L. M.

Posvetovanje o socialistični morali

Gorje pri Bledu, 3. februarja — Temeljna izobraževalna skupnost iz Radovljice je za vse prosvetne delavce iz občine pripravila enodnevno strokovno posvetovanje o teoretičnih in idejnih platih predmeta Temeljni socialistične morale. Na posvetovanju so se pogovarjali tudi o pomembnosti vzgojnega dela v

vseh razredih osnovne šole ter o podajanju predmeta Temeljni socialistične morale v učno-vzgojnem delu. Na posvetovanju so predavali dr. Rus Vojan, pedagoška svetovalka Mija Artač in Franc Cuznar. Posvetovanja se je udeležilo okrog 140 prosvetnih delavcev iz radovljiške občine.

A. Z.

Ljubno: Vas z lepim razgledom, ki ima tudi senčne strani Voda, odcep, gasilska brizgalna

Vas Ljubno leži na meji med radovljiško in kranjsko občino. Prebivalci te vasi se radi pohvalijo, da se z njihove vasi vidi najdlje po Gorenjski. Ko smo jih pred nedavnim obiskali, smo se lahko sami prepričali. Seveda pa ima lep razgled včasih tudi »senčne« strani. Tako so nam potožili, da so dolgo časa imeli težave s pitno vodo, še danes pa nimajo urejenega odcepa na novi gorenjski cesti.

»Po dolgih prošnjah, ko smo že skoro obupali, smo vodo le dobili. Sedaj čakamo, kako bo z odcepom. Na občini v Radovljici nimajo nič proti. Nasprotno, tudi oni si prizadevajo, da bi nam v republiki dovolili odcep. Če bodo naše prošnje in zahteve ugodno rešene, bomo tudi prebivalci prispevali denar za ureditev,« nam je povedal član krajevne skupnosti Alojz Cvenkelj.

Pred koncem minulega leta pa so v Ljubnem dobili tudi novo gasilsko brizgalno.

»V Ljubnem so bili po vojni trije večji požari, v krajevni skupnosti pa jih je bilo kar šest. Naše društvo obstaja že od 1903. leta in vedno smo imeli pri gašenju težave z vodo. Zato smo zgradili 4 vodne rezervoarje, ki imajo skupaj 190 kubičnih metrov vode. Ko pa smo se oskrbeli z vodo, smo ugotovili, da si s staro brizgalno lahko bore malo pomagamo.«

Zato so kupili novo. Krajevna skupnost in občani so zbrali 700 tisoč starih dinarjev, 150 tisoč pa jim je dala tudi Zavarovalnica Sava.

»Sedaj pa si belimo glavo, kako bi dobili še preostali denar. Brizgalna je veljala namreč skoro dva milijona starih dinarjev. Res, da so nam nekatera podjetja obljubila, da nam bodo priskočila na pomoč, toda bojimo se, da ne bo ostalo zgolj pri ob-

ljubah,« je povedal Alojz Cvenkelj, ki je hkrati orodjar pri PGD Ljubno.

- Ogledali smo si novo brizgalno in se prepričali, da je bil nakup le-te res potreben. Zato upamo, da bodo podjetja držala obljubo in jim priskočila na pomoč.

A. Z.

Dvajsetletnica sredi trdega dela in načrtov

Kolektiv jeseniške Železarnice je v četrtek, 29. januarja, slavil dvajseto obletnico delavskega samoupravljanja

Kako velika je želja jeseniških železarjev, da dokončno izboljšajo svoj položaj, nam pove četrtkova seja delavskega sveta. Referat predsednika delavskega sveta Franca Kobentarja ob dvajsetletnici samoupravljanja v tem kolektivu je bila zadnja točka dnevnega reda. Preden so se ozrli na dvajset let dolgo prehojeno pot, so po dolgotrajni razpravi sprejeli finančni načrt za letošnje leto, poročilo o nagrajevanju in poročila posameznih strokovnih odborov. Delavski svet je na začetku zasedanja obravnaval tudi predlog disciplinskih organov, da se zaradi grobih kršitev delovnih dolžnosti izključijo iz kolektiva delavci Gašperlin, Taler in Oblak. Po razpravi nekaterih članov delavskega sveta in govorih obrambe je svet s tajnim glasovanjem odločil, da se Gašperlin in Taler izključita iz kolektiva, Oblaku pa so izrekli javni opomin pred izključitvijo.

Letošnji finančni plan vsebuje ustvarjanje in delitev celotnega dohodka, ki naj bi letos po predvidevanjih znašal milijardo 23 milijonov 819 tisoč novih dinarjev. Zanimivo je to, da plan že upošteva

Sredi januarja je senat okrožnega sodišča v Kranju obravnaval pravno zadevo med tožečo stranko Skupščino občine Radovljica in toženo stranko hotel »Triglav« Bled oziroma njegovim pravnim naslednikom prometnim podjetjem »Ljubljana transport« iz Ljubljane ter Taler Sonjo, poročeno Gros, ki je na osnovi javne dražbe z dne 23. 6. 1968 in kupne pogodbe z dne 26. 6. 1968, od hotela »Triglav« oziroma od njegovega pravnega naslednika »Ljubljana transporta« iz Ljubljane odkupila poslovno stanovanjsko zgradbo »Zaka« na Bledu, Zupančičeva 16. Okrožno sodišče je ugotovilo, da je bila dražba nična. Prav tako kupna pogodba med hotelom »Triglav« in Gros Sonjo, ki je stavbo v Zaki odkupila. Stavbo je želel odkupiti tudi Regatni center z Bleda.

Ker primeri prodaje družbenih objektov, ki so bili pridobljeni z nacionalizacijo, zasebnikom (za to gre tudi v tem primeru) niso redki, je prav, da primer Zake oziroma razveljavljene dražbe vsaj malo osvetlimo.

Manjše družbene poslovne stavbe se lahko prodajajo zasebnikom za opravljanje poklica, za katerega je poslovna stavba namenjena. V primeru poslovno stanovanjske stavbe v Zaki na Bledu so bili tako Blejčani kakor radovljiška občinska skupščina mnenja, ne glede na kakršne koli cenitve sodnih izvedencev, da je stavba vredna več, kot je bila prodana (82.000 dinarjev).

Razen tega je bila javna dražba 23. 6. 1968 omejena v bistvu le na Regatni center z Bleda ter zasebno gostilničarko Sonjo Gros. To pa iz naslednjih vzrokov: samo omenjeni stranki sta vedeli za razpis dražbe in predpisanega prešledka med razpisom dražbe in samo dražbo skoraj ni bilo. Tako širša javnost ni mogla biti obveščena, ampak le obe stranki. S tem je bila kršena določba o prodaji družbenih stavb zasebnikom. Zato je sodišče samo dražbo in prodajno pogodbo med hotelom »Triglav« in Sonjo Gros razveljavilo. Po drugi strani pa je tudi res, da ni nobenih točnejših določb v samem zakonu o prometu z zemljišči in stavbami ter o načinu izvedbe dražbe. Smisel vsake dražbe pa je, da je o takih prodajah obveščena širša javnost in je zato treba tako dražbo izvesti tako, da je načelu javnosti zadoščeno.

Sodišče ni moglo drugače odločiti tudi iz tega razloga, da javnost očitno ni bila obveščena, in to na način, da bi lahko tudi interesi iz družbenega sektorja prisostvovali dražbi, kjer imajo po predpisih prednost nakupa.

J. Košnjek

Nova gasilska brizgalna. Ljubenski gasilci upajo, da jim bodo podjetja pomagala. — Foto: F. Perdan

dejo posebno stimulacijo za tiste strokovne kadre, ki bodo največ prispevali k razvoju in dvigu Železarnice. Tudi zaradi tega, ker so ti ljudje veliko slabše plačani kot v podobnih podjetjih v državi in zato, ker bodo ti ljudje pri izpolnjevanju zastavljenega programa zares potrebni. Prav tako bodo dobili delavci poseben dodatek na delovni leta, seveda, če so bili vseskozi v Železarni.

Konec četrtkove seje delavskega sveta je pomenil referat predsednika delavskega sveta ob dvajseti obletnici delavskega samoupravljanja v Železarni. Orisal je prehojeno pot in dejal, da je spomin na ta dogodek plošča na upravni zgradbi, na kateri je zapisano: »Pod Titovim vodstvom smo 20. 8. 1950 izpolnili geslo Tovarne delavcem.« Na ta dan je namreč prvi predsednik delavskega sveta Srečko Jagodic simbolično prevzel od Franca Leskoška-Luke ključke tovarne. 24 delavcev, članov prvega delavskega sveta, danes še vedno služi svoj vsakdanji kruh v Železarni.

J. Košnjek

Večja odgovornost do terenskih aktivov ZM

Ceprav je bila na dnevnem redu tretje seje občinske konference zveze mladine v Kranju (minulo nedeljo) razprava o vlogi in nalogah zveze mladine na terenu ter krajevna samouprava in je bilo priloženo dokaj obsežno gradivo o dejavnosti mladinskih klubov v občini, o ustanovitvi mestnega mladinskega kluba in občinskega centra mladinskih klubov, so bila po mnenju redakcijske komisije konference ta vprašanja na seji bolj izjemna.

Sklenili so, da bodo v občini ustanovili občinski center mladinskih klubov, ki bo kot strokovni organ pomagal mladinskim klubom na terenu, usklajeval in povezoval njihovo delo. Zavzeli so se tudi za ustanovitev mestnega mladinskega kluba in sklenili, da se to vprašanje vnese v srednjeročni plan razvoja krajske občine.

Tako iz uvodne razprave sekretarja občinske organizacije ZM Karla Ceja, kot iz drugih razprav, je bilo moč ugotoviti, da je v prihodnje treba razvijati krajevno samoupravo in vlogo organizacije zveze mladine na terenu. Tako je predstavnik mladine iz Zabuice orisal vlogo organizacije SZDL na terenu in kritično ocenil slabo sodelovanje te krajevne organizacije z mladinsko organizacijo. Čeprav sodeč po razpravah drugih govornikov takšnih primerov v občini ni veliko, pa je na seji vseeno prevladovalo mnenje, da je v prihodnje treba razvijati sodelovanje med mladinsko in drugimi krajevnimi organizacijami ter krajevnimi skupnostmi.

In kaj je bilo tisto, kar je seji dajalo še dodaten prizvok, ki je bil morda res malce odmaknjen od dnevnega reda, vendar pa je hkrati opozoril na naloge zveze mladine na terenu? — Mladi iz organizacije zveze mladine Vodovodni stolp so opozorili na izvajanje pred dvema letoma sprejetih sklepov. Iz njihove razprave je bilo moč razumeti, da se nekateri pomembni dogovori niso uresničili. Zato so opozorili na odgovornost do izvajanja le-teh. Razprava o tem vprašanju se na seji sicer ni razvila, vendar pa je opozorila na večjo skrb občinske organizacije ZM za delo aktivov na terenu. Težko bi sicer ugotovili, kdo je odgovoren za neizvajanje minulih sklepov. Prav gotovo pa je res, da bodo morali tako občinsko vodstvo zveze mladine kot terenski aktivni na tem področju narediti v prihodnje večji razvojni korak.

Na seji konference so nazadnje zaradi nekaterih novih nalog razrešili dosedanjega predsednika občinske konference ZM Staneta Boštjančiča, za novega predsednika pa izvolili Zvoneta Filipoviča.

Občni zbor občinskega sindikalnega sveta Trzič

Pomembne naloge

Na sobotnem občnem zboru občinskega sindikalnega sveta v Trziču so izvoljeni delegati iz tržiških delovnih organizacij dokaj zavzeto razpravljali o gospodarskem položaju v občini ter o konkretnih problemih delavcev v delovnih organizacijah ter o nalogah sindikata pri reševanju le-teh.

Bodoče naloge novega sindikalnega vodstva v zvezi s sedanjim položajem nekaterih gospodarskih organizacij so bile nakazane že v referatu predsednika občinskega sindikalnega sveta Ivana Berganta, razprava pa je le še dopolnila okvirni program za delo sindikalnega sveta v novem mandatsnem obdobju.

Delegati so se na občnem zboru zavzeli za to, da bi v skladu z gospodarskimi možnostmi delovne organizacije v Trziču ne izplačevale osebnih dohodkov pod 50.000 starih din. V nekaterih delovnih organizacijah namreč prejema tudi po 30.000 starih din za redni delovni čas. Teh primerov je sicer malo, vendar pa v Trziču še vedno 3 odstotki delavcev prejema osebne dohodke pod 50.000 starih din.

Na zboru so nekateri delegati izrazili tudi dvom, da bodo vse delovne organizacije z aprilom letos lahko prešle na 42-urni delovnik, kot to predvideva zakon. Nekatere delovne organizacije so že sedaj v težavah, skrajšani delovni čas pa bi težave še povečal. Rešitev je le v spodbudi, investicijski spodbudi, ki

bi omogočila modernejšo poslovanje, v večji želji za tehnološko izboljšavo proizvodnje itd. Za vse to pa so seveda potrebni načrti za modernizacijo, s katerimi pa v Trziču razpolagajo le redke gospodarske organizacije. Vztrajanje na tradicijah, kot je kasneje poudaril kot gost tudi podpredsednik zveze sindikatov Slovenije Tone Tribušon, za Trzič ne bo dobro.

V razpravi je bila izražena tudi skrb zaradi naraščajoče nezainteresiranosti delavcev za družbeno in strokovno izobraževanje. Vzrok je morda v podatku, da je kar polovica zaposlenih v tržiški občini brez dokončane osemletke. Sindikat bi se moral

zavzeti, da bi vsi mlajši zaposleni dokončali osemletko. Se več — sindikat bi moral postati nosilec akcije za povečanje zanimanja za izobraževanje. Saj je tržiška občina med zadnjimi tudi po številu študentov, med katerimi je tudi zelo malo študentov.

Na občnem zboru so tudi sklenili, naj bi sindikat v bodoče še bolj spremljal gospodarska gibanja v delovnih organizacijah, da ne bi prihajalo do prisilnih uprav, se zavzemal za zaposlovanje strokovnjakov v tržiškem gospodarstvu, ter končno organizacijsko tako utrdil svoje vrste, da bi bil kos vsem nelahkim nalogam v bodočem delu.

L. M.

S prve seje občinske konference SZDL Radovljica

Razreševati vsa dogajanja v občini

»V cilju, da se SZDL še bolj kot doslej organizacijsko prilagodi in usposobi tako, da bo v njej in skozi njo delovni človek in samoupravljaec izražal svoje mišljenje ter kar najbolj intenzivno in prizadeto razpravljal o nadaljnjem razvoju družbenega samoupravljanja v občini, bo potrebno tudi v letu 1970 krepiti organiziranost in prodornost SZDL v vseh oblikah...«

Ceprav je to osnovni moto letošnjega delovnega programa občinske konference SZDL Radovljica, ki so ga novoizvoljeni člani konference sprejeli v petek popoldne na prvem zasedanju, je bilo isto izhodišče občinske organizacije socialistične zveze ves čas moč zaznavati tudi med sejo. Da je občinska organizacija še do sedaj delovala na tej osnovi, je bilo moč razbrati tako iz referata predsednika Jošta Rolca kot iz razprave desetih govornikov. Člani konference in drugi udeleženci so z različnimi primeri oziroma nerešenimi vprašanji v občini (kakor tudi zunaj nje) poudarili, da si mora socialistična zveza prizadevati, da bo učinkovito razreševala vsa dogajanja v občini.

Tako so govorili o kmetijstvu, gospodarstvu, izobraževanju, kulturi, turizmu, krajevni samoupravi oziroma delu krajevnih skupnosti, združevanju in drugem.

Ko so govorili o izobraževanju, so poudarili, da bodo do prihodnjega leta v občini zgrajene vse predvidene nove osnovne šole, za katere so se občani odločili na referendumu. Denar zanje je zagotovljen in bo zbran do 1974. leta. Za čimprejšnjo dograditev šol pa bodo v občini najeli premostitven kredit. Posebej pa so pri tem opozorili, da bi v občini morali misliti tudi na kakšno srednjo šolo. Menili so, da bi tako hitreje izboljšali slab kadrovske sestav v nekaterih delovnih organizacijah in ustanovah.

Zanimivo pa je bilo na konferenci tudi vprašanje o različnih integracijah radovljiških podjetij zunaj občine. Vprašanje se je glasilo, če radovljiška občina nima od tega le izgube. Predsednik občinske skupščine je podrobno pojasnil politiko združevanja v občini. Dejal je, da hitrejši razvoj nekaterih panog v občini, predvsem turizma, zahteva tudi hitrejši razvoj drugih področij in se občina zato ne more zapirati v svoje meje. Pri tem pa je posebej orisal priključitev KZ Jelovica h KZK Kranj in dejal, da občina ni imela nič proti združitvi, vendar pa je bila po mnenju mnogih prehitra in je ostalo zato nekaj nerešenih vprašanj, o katerih bo občina še razpravljala. — »Nasploh nimamo nič proti različnim oblikam združevanja, vendar pa menim, da le-te ne morejo potekati mimo razprav v skupščini,« je dejal tovarš Kajdiž.

Ena od konkretnih nalog, ki se je izoblikovala na konferenci in jo bodo morali najbrž vnesti v letošnji delovni program, je bila vloga krajevnih skupnosti. Mnogi so menili, da bi morala vodstva krajevnih skupnosti voliti podobno kot odbornike občinske skupščine. S tem ne bi dali le večji pomen krajevnim skupnostim v občini, marveč povečali tudi odgovornost članov svetov za delo oziroma uresničevanje delovnih programov krajevnih skupnosti.

Kot smo že pisali so na seji izvolili tudi izvršni odbor in druge organe konference. Za predsednika konference in sekretarja izvršnega odbora pa so ponovno izvolili Jošta Rolca in Janeza Varla.

A. Z.

Devetmesečni obračun gospodarjenja

Ceprav je minil že prvi letošnji mesec, pa vendar še nimamo kazalcev pogojev in uspehov poslovanja gospodarskih organizacij v preteklem letu. Celovito analizo gospodarjenja v letu 1969 bo namreč mogoče izdelati šele potem, ko bodo gospodarske organizacije sestavile svoje sklepne račune. Skratka — preden bomo imeli analizo celoletnega gospodarjenja, bo minilo še dva do tri mesece. Zato ne bo odveč, če nekoliko pogledamo uspehe gospodarjenja v prvih devetih mesecih preteklega leta.

Zbrani podatki kažejo, da so gorenjska podjetja v prvih devetih mesecih preteklega leta dosegla v poprečju podobne poslovne rezultate kakor so jih poprečno dosegle vse jugoslovanske oziroma vse slovenske gospodarske organizacije. Nekateri elementi oziroma kategorije, ki nam dajejo sliko o poslovanju podjetij, imajo namreč povsem enake stopnje porasta. V primerjavi s prvimi devetimi meseci leta 1968 je v

ustreznem lanskega letnem razdobju porastel celotni dohodek vseh jugoslovanskih gospodarskih organizacij za 24 odstotkov, skupni celotni dohodek vseh slovenskih podjetij za 23 odstotkov in za prav toliko je bila večja tudi vsota celotnega dohodka samo gorenjskih gospodarskih organizacij. Vsota dohodka gospodarskih organizacij se je na vseh treh področjih primerjanih enotah povečala v navedenih razdobjih povsem enako, in sicer za 21 odstotkov. Dosedanji ugotovitvi pa ne veljata za ostanek dohodka. Vsota ostaneka dohodka vseh gospodarskih organizacij na Gorenjskem je bila v lanskem devetmesečnem razdobju celo za dva odstotka manjša kakor pa je bila v ustreznem razdobju leta 1968. Manjši ostanek dohodka gospodarskih organizacij sta v preteklem lanskem devetmesečnem razdobju imeli krajska (za 11 odstotkov) in tržiška občina (za 26 odstotkov).

Število zaposlenih se je pri nas na Gorenjskem v primer-

janih razdobjih povečalo za enak odstotek (za pet odstotkov) kakor se je povečalo število zaposlenih v gospodarskih organizacijah celotnega jugoslovanskega gospodarskega prostora. Povečanje števila zaposlenih samo v slovenskih gospodarskih organizacijah pa je za en odstotek pod porastom števila zaposlenih v gorenjskih podjetjih.

Manjši porast celotnega dohodka kakor ga je doseglo gorenjsko gospodarstvo kot celota, je pristojna služba ugotovila v kmetijstvu, gozdarstvu, prometu in zvezah, obrti in stanovanjsko komunalni dejavnosti; večji pa v trgovini in gostinstvu, medtem ko je bil porast celotnega dohodka v industriji in gradbeništvu enak porastu celotnega dohodka gospodarstva kot celote. Glede porasta dohodka imamo podobno sliko, le da sta tu dejavnosti promet in zveze ter stanovanjsko komunalna dejavnost dosegli večji porast dohodka kakor pa ga je imelo gospodarstvo kot celota. ABC

Cepljenje proti gripi

Zdravstveni dom Kranj obvešča upokojence, kronične bolnike, kmete in njihove svojce ter vse ostale, da bo cepljenje proti gripi v Zdravstvenem domu Kranj v soboto, dne 7. 2. 1970 od 7. do 12. ure in od 14. do 17. ure.

Cena za dvakratno cepljenje je 13,10 din, kateri znesek je potrebno pri prvem cepljenju plačati.

Datum drugega cepljenja bo objavljen pozneje.

Posebni pozivi za cepljenje ne bodo poslani.

Zdravstveni dom Kranj

Upravni odbor

Hotela Grad Podvin

Podvin pošta Radovljica

razglaš

prosta delovna mesta za:

1. recepcioner-ko
2. kontrolorja — blagajničarko
3. natakarje — servirke
4. kuharice
5. nočnega vratarja

POGOJI:

pod 1. absolvent hotelske ali srednje ekonomske šole z znanjem nemščine in strojepisja.

pod 2. absolventka gostinske šole. Prednost imajo kandidatke s prakso.

pod 3. KV natakar ali servirka — gostinska šola

pod 4. KV kuharica — gostinska šola

pod 5. lahko upokojenec z znanjem tujega jezika (nemščina).

Pod točko 1, 2, 3 in 4 je zaposlitev stalna. Pod točko 5 zaposlitev za določen čas od 1. 4. 1970 dalje.

Samska stanovanja zagotovljena. Poskusna doba 30 dni.

Ponudbe pošljite na naslov: HOTEL GRAD PODVIN, Podvin, p. Radovljica.

Razglas velja do zasedbe delovnih mest.

Gasilci Verige bodo dobili nov avto

Pred 33 leti so v Verigi v Lescach ustanovili gasilsko društvo. V začetku so bili »borci proti ognju« v težkem položaju, saj niso imeli potrebne opreme. Zaman so jo iskali, saj niso nikjer našli pravega razumevanja, čeprav je društvo v Verigi edino v Lescach in mora v primeru požara posredovati tudi v okoliških vaseh. Do nedavnega je bila njihova največja želja, da bi dobili nov, moderen gasilski avto s potrebno opremo.

Lani se je obrnilo na boljše. Direktor tovarne inž. Golcu so razložili svoje težave in želje. Razumel jih je. 21. marca lani je sklical sestanek direktorjev vseh gospodarskih in drugih organizacij, ki delujejo na območju Lesc. Razen direktorja Verige so se ga

udeležili direktorji podjetja TIO, Murke, Almir, Zita, Vina Kranj, Mesarskega podjetja iz Radovljice, občinske gasilske zveze in z Bleda, Zavarovalnice Sava iz Kranja, hotela Turist iz Lesc in Gorenjke. Sklenili so, da s skupnimi močmi omogočijo nakup novega orodnega gasilskega avtomobila, ki je v samih Lescach in okolici resnično potreben. Veljal bo 85.000 dinarjev.

Pred dnevi se je v našem uredništvu oglasil poveljnik industrijskega gasilskega društva v Verigi, Jože Tonejc. »Prek vašega lista bi se rad zahvalil vsem,« je dejal, ki so prispevali sredstva in omogočili, da bomo imeli že marca nov avto. Posebno se zahvaljujem našemu direktorju inž. Golcu, direktorju za-

varovalnice Sava iz Kranja Ivanu Hrovatinu, saj je Zavarovalnica prispevala večji znesek, kot ga je prvotno obljubila, že vnaprej pa se zahvaljujem v imenu vseh članov društva Merkurju iz Kranja za obljubljeno pomoč. V Verigi imamo močno in izvečbano gasilsko četo. Sposobni bomo, da prevzamemo nase odgovornost, ki bo z nabavo novega avtomobila še večja. Kadar bo potrebno, bomo na voljo in upam, da bomo svoj posel uspešno opravili.

J. Košnjek

SENTA

skladišče Kranj,
Tavčarjeva 31,
telefon 22-053

vam nudi:

ajdovo, rženo in koruzno moko ter posebno moko za krofe, testenine bačvan-ka, vse vrste živinskih krmil po zelo ugodni cen.

85-letnica PGD Bled

Prostovoljno gasilsko društvo Bled praznuje letos 85. obletnico delovanja. Društvo ima 53 članov, med njimi pa je 34 udarnikov in 7 pionirjev. Minuli teden so imeli člani društva občni zbor, kjer so se dogovorili, da bodo le-

tos obnovili gasilski dom. Tako bodo zamenjali garažna vrata, povečali stolp za šest metrov in namestili na vrh stolpa novo in močnejšo sireno. Za pomoč so zaprosili tudi nekatera podjetja.

M. Hudovernik

Skromen obisk na zboru volivcev

Minuli četrtek je bil v Gorjah zbor volivcev. Čeprav so bili na dnevnem redu letošnji proračun občine in naloge krajevne skupnosti, se je od 1555 prebivalcev te krajevne skupnosti udeležilo zbora volivcev le 30 občanov.

Sekretar izvršnega odbora občinske konference SZDL

Seja turističnega društva na Beli

Včeraj (torek) zvečer je bila v družbenih prostorih na Beli 5. redna seja tamkajšnjega turističnega društva. Na njej so razen uresničevanja sklepov zadnje seje govorili tudi o prihodnji organizaciji dela društva. Prav tako so spregovorili o programu predavanj, ki jih bo organiziralo društvo. Zaradi pomembnosti se je seje udeležil tudi predstavnik Gorenjske turistične zveze iz Kranja.

-jk

Radovljica Janez Varl je volivce seznanil z nekaterimi letošnjimi komunalnimi deli v občini in drugih izdatkih proračuna. Tako je predvideno postopno asfaltiranje cest IV. reda na gorijskem območju, obnove ceste III. reda Rečica—Gorje—Zatrnik. Razen tega bodo na Zatrniku postavili v prihodnje več vlečnic in bo zato to področje postalo nekakšen rekreacijski center za prebivalce Bleda in okoliških krajev.

Upravitelj šole Gorje Jože Bohinc je volivce tudi seznanil, da bodo v začetku februarja začeli s preurejanjem stare šolske stavbe v Gorjah. Preuredili jo bodo v varstveno ustanovo. Vsa dela pa bodo veljala okrog 22 milijonov starih dinarjev.

Na zboru volivcev so govorili tudi o nekaterih letošnjih nalogah krajevne skupnosti in predlagali, da bi sedež turističnega društva Gorje iz Vintgarja prenesli v središče Gorij. Menili so, da bi društvo potem lažje skrbelo za hitrejši turistični razvoj v krajevni skupnosti.

J. Ambrožič

Na osnovi 48. člena Statuta Centra za socialno delo Kranj

razpisuje

naslednja delovna mesta:

1. delovno mesto
SOCIALNEGA DELAVCA

2. delovno mesto
HONORARNEGA
RACUNOVODJE

Pogoji:

1. moški — višja šola za socialne delavce z opravljenimi diplomami, nekajletno delo z neoprilagojeno mladino, zaželeno je, da ima kandidat tudi kakšno predhodno kvalifikacijo.

2. praktično znanje v knjigovodstvu. Zaželeno je, da nima nobene zaposlitve.

Stanovanja ni na razpolago.

Pismene vloge je treba poslati do 19/2-1970 na Center za socialno delo Kranj.

Zimska razprodaja do 14. februarja
Zadnji teden vse še ceneje!

TRGOVINA

Kometter

BOROVlje-PRI CERKVI

V Radovljici in v Gorjah

Ive Šubic in Stane Jarm

V mali graščinski dvorani v Radovljici ter v avli osnovne šole Gorje sta se predstavlila javnosti umetnika IVE ŠUBIC ter STANE JARM. Medtem ko sta razstavljala v Radovljici decembra lani in do polovice letošnjega januarja, imajo njuno razstavo odprto v Gorjah še do vključno 3. februarja. — Umetnika sta v zgornjem delu Gorenjske že znana, saj sta pred leti razstavljala v festivalni dvorani na Bledu, medtem ko ju pozna tudi v drugih krajih Gorenjske zlasti v Kranju, Škofji Loki in na Jesenicah.

Akademski slikar IVE ŠUBIC s svojim slikarskim opusom predstavlja nekaj značilno svojega ter enkratno izpovednega v slovenskem in jugoslovanskem likovnem življenju. Pri tem mislimo na njegov izrazni stil kot tudi na tematski obseg upodobitev ter ustvarjalnih zasnov.

Najbolj celovito upodobljen je tisti del slikarjevega ustvarjalnega opusa, ki razglablja o vojni, o narodno-osvobodilnem boju, o boju proti nasilju in tegobam, o grozljivostih in človeških tragedijah, ki jih povzroča vojna, o viharju in smrti. Pri vseh teh dejanjih in nehanjih je vedno prisoten človek v vsej svoji ustvarjalni veličini in skrivnostnem poslanstvu, človek kot bojevnik za sveto in pravično stvar. Njegova aktivna vloga v tem boju se nam razodeva kot vzvišeno poslanstvo, Kurir, Jezdec,

vendar je nekako zastrta v dejanje grozljivega absurda, smrti, ognja in groma, hrepenenja in tegobe (Tragedija pri MUHU, Obisk, itd.). Ta dela so resnično življenjsko doživeta in prav tako pretresljivo umetniško in prepričljivo upodobljena, zato učinkujejo zelo dramatično in presenečajo z monumentalnostjo. Človek ni vedno v ospredju, v prvem planu je dogajanje, ki ga povzročijo temne in človeku sovražne sile (Obisk, Pri Mihu). Porazen se umika grozljivemu nočnemu požaru, da bi ubežal smrti in nasilju; primer za to so nam silhete človeških postav v temnih sivo rjavih tonih. Drugod pa je spet v ospredju človek, ko opravlja svoje poslanstvo v boju, bodisi da odhaja ves veličasten in skrivnosten nad temno dolino, ali jaha na konju, počiva v koloni ali sam, ves samcat in osamljen med veličastno bariero gozdnih debel. Ta dela močno simbolizirajo slikarjevo temeljno idejo o veličini boja, o odgovornosti človeka pred ljudstvom, obenem pa nam razodevajo njegove notranje boje, duševne krize in dvome ter osamljenost.

Slikar dodobra pozna človeka, kmeta, delavca ali borca, saj je živel in se bojeval tudi sam, in je tudi še sedaj sredi življenja in med ljudmi. Razodeva se nam kot dober opazovalec in odlično poznavalec kmečkega človeka, njegovih tegob in trpkosti

življenja ter vsakdanjih nevšečnosti. Podaja ga v vsej njegovi realistični podobi, vendar z značilno poenostavljeno robato in okorno obliko. Kakor je trdo in težko življenje, ki kroji človekovo notranjo podobo in miselnost, takšna je tudi zunanja oblika, trdo zgrajena, stopnjeno poudarjena, okorno izoblikovana in hoteno naivna. (Primeri: Kmet, Rudar, Žena s petelinom, Mož.) Zunanja stilizacija figur ter likov ima svoj velik pomen in aдекватen izraz v človekovi duševnosti. Svojestven način slikanja pri Šubicu ni nikdar brez neke vsebinske teže ali namere. Slikar vedno dobro ve, kaj hoče in se dobro zaveda svojega ravnanja.

Pa še to: pri Šubicu je vedno v ospredju njegova značilna pokrajina, v kateri spoznamo njegovo rodno Poljansko dolino. Človek in dolina s hribi in griči, grapami in potoki sta mu prirasla k srcu in sta mu v vsem ustvarjalnem zagonu najposlušnejše ter najbolj hvaležno izrazno sredstvo. Intimno domačnost oblikujejo tudi drugi elementi in sredstva, da tako ostaja slikar domač, vezan na določeno okolje in ljudi. Pri tem ga pa navdihuje tudi izročilo ustvarjalcev Poljanske doline, slikarjev in pripovednikov, ki so zrasli in se izpovedovali na tak ali drugačen način v isti Poljanski dolini kot bo verjetno še dolgo snoval ter tvorno oblikoval Ive Šubic. To mu tudi prav iz srca želimo.

STANE JARM se predstavlja skupaj s Šubicem kot akademski kipar s plastikami iz lesa. Upodablja zlasti človekov obraz. V tem svojem delu in upodabljanju je pravi mojster, saj njegovi obrazi niso samo formalne likovne podobe, temveč hoče s slehernim likom izpovedati neko notranje čustvo, razpoloženje, izraz nekega notranjega doživljanja. V tem pa zelo uspeva, saj so nekateri liki tako močno ekspresivni, da pretresejo (Vdova itd.). To niso nikoli obrazi posameznikov, marveč le simbolizirajo tragiko sodobnega človeka, ki se izgublja v brezimni množici.

Kipar Stane Jarm upodablja v les zelo različne podobe in like, različne po izraznosti, po obliki in velikosti. Živi in dela kot likovni pedagog v Kočevju. Razstavljal pa je že zelo veliko po Sloveniji in posebej še na Gorenjskem. Za svoja dela je prejel že več nagrad.

Oba umetnika, slikar kot kipar imata tudi marsikaj skupnega, zato gotovo ni naključje, da se tudi hkrati predstavljata javnosti. Želimo jima še veliko ustvarjalne vneme in uspehov pri delu.

J. Bohinc

10 let plodnega dela šenčurskega okteta

V avli osnovne šole Šenčur je bila minulo nedeljo popoldan lepa slovesnost, posvečena desetletnici šenčurskega okteta, ki deluje v okviru tamkajšnjega DPD Svoboda Šenčur. O pomenu in uspehih te pevske skupine je govoril predsednik DPD Svoboda Ing. Jože Mohar, akademski slikar Milan Batista pa je oktetu izročil pismeno priznanje, ki ga je oktetu podelila zveza kulturno-prosvetnih organizacij občine Kranj. Slovesnosti in dvehurnemu samostojnemu koncertu so prisostvovali tudi številni drugi kulturni in prosvetni delavci iz Kranja ter iz sosednjih društev.

Ta prvi letošnji koncert šenčurskega okteta je popolnoma uspel. Poslušalci — bilo jih je okrog 200 — so nastopajoče pevce za devetnajst pesmi nagradili z burnim aplavzom. Sploh je repertoar, ki ga obvladajo, zelo bogat, saj imajo naštudiranih celo vrsto narodnih, umetnih in partizanskih pesmi. Oktet že vseh deset let uspešno vodi Janko Golob iz Šenčurja. Za svoje nesebično delo je bil deležen še posebne zahvale.

Koncert je zelo posrečeno dopolnjevala sedemnajstletna humoristka Angelca Cuderman iz Šenčurja. Rečemo lahko, da je prireditev izredno uspešna, zlasti ker so tokrat prvič nastopili tudi solisti — kar pet jih je bilo. Oktet bo sedaj odšel na gostovanje po okoliških krajih, saj je pri nas že precej znan. Večkrat smo ga lahko slišali peti tudi prek radia Ljubljana in na raznih proslavah. —an

V petih letih 50 nastopov v zamejstvu

Stiki DPD Svoboda Tone Cufar Jesenice z zamejstvom trajajo že več kakor desetletje. Njihove kulturne skupine so v tem obdobju imele letno največ 16 nastopov pred vsem v koprski pokrajini, na Tržaškem, Goriškem, Beneški Sloveniji in celotni videmski pokrajini ter na Koroškem. Vsako leto pa so tudi po nekajkrat gostovale zamejske skupine na Jesenicah. Največji odstotek k tem stikom je prispeval ansambel narodnih plesov in pesmi poleg pevskega zbora in likovne sekcije DOLIK.

V zadnjih petih letih so imeli v Italiji 40 nastopov, ki se jih je ogledalo 73.530 ljudi, ali povprečno en nastop 1840 v Avstriji sedem nastopov s 4740 obiskovalci ali povprečno 680 obiskovalcev na nastopu. V tem času so na Jesenicah trikrat gostovale zamejske kulturne skupine. Ob vseh teh številnih dogovorih za nastope so kulturni delavci Svobode in zamejstva med seboj izmenjali številna mnenja in utrjevali stike. Na nastopih so doživljali prave manifestacije prijateljstva in dobrih sosedskih odnosov.

Tretjina teh nastopov je bila na območjih, kjer živi na-

ša narodnostna skupina, drugi nastopi pa v krajih z italijanskim oziroma avstrijskim življenjem, na katere pa so tudi iz oddaljenejših krajev prihajali naši rojaki, ki živijo onstran meje. Morda je najbolj zanimivo to, da jese- niški Svobodaši za to svoje zelo pomembno kulturno poslanstvo v zamejstvu niso prejeli nobenega posebnega denarja, temveč so z dohodki od nastopov po naročilu krili stroške nastopov za rojake v zamejstvu.

Kultura je prav gotovo pomemben ambasador pri utrjevanju miru in dobrih sosedskih odnosov ter stikov z raznimi narodnostnimi skupinami v zamejstvu in tem prizadevanjem je jese- niška Svoboda dodala pomemben, vendar premalo zapažen delež. Njihovi nastopi so tudi v krajih od 3000 do 10.000 prebivalcev in ne samo v večjih krajih, vendar pa obiski na njihovih nastopih potrjujejo njihovo pomembno poslanstvo, kajti nemalokrat se je zgodilo, da se je na nastopu zbralo več gledalcev in poslušalcev kakor je bilo prebivalcev v kraju. To je morda celo več kakor nastop v napol zasedeni vele mestni dvorani. —je

S kamniške gimnazije

Na kamniški gimnaziji je bilo ob koncu polletja 221 učencev (lani 223), od tega samo dva ponavljalca. Iz kamniške občine je dve tretjini učencev, iz domačinske pa ena tretjina. Deklet je na gimnaziji 136, fantov pa 85. Vozačev z avtobusi in kolesi je več kot tretjina. Od ocenjenih dijakov jih je izdelalo 158 ali 71 in pol odstotka. Lani je bil rezultat 74 %, kar gre na račun prvih razredov. Lani sta bila namreč prva razreda najboljša na gimnaziji, letos pa med najslabšimi. Poraslo pa je število odličnih in prav dobrih dijakov. Od skupnega števila uspešnih dijakov jih je bilo 15 odličnih (lani 11), 51 prav dobrih (lani 47), 82 dobrih (lani 92) in 10 zadostnih (lani 16). Najboljša sta IIa. in IIb. razred, ki imata po 80 % uspeha. Med nezadostnimi dijaki jih ima skoraj polovica samo po eno slabo oceno. Ki jo bodo ob večjem prizadevanju prav lahko popravili. Letos je manjši odstotek zamujenih ur šolskega pouka, srednja ocena uspeha pa je enaka lani in znaša 3,3.

Na gimnaziji se tudi letos težave s pomanjkanjem prostorov niso zmanjšale. Vsi razredi so do skrajnosti izkoriščeni in ves dan zasedeni. Urnik je težko sestaviti, da bi kolikor toliko ustrezal vozačem in Kamničanom. Pomanjkanje prostora je tudi velika ovira, da bi se bolj razmahnilo krožki, ki so jih organizirali iz nekaterih predmetov.

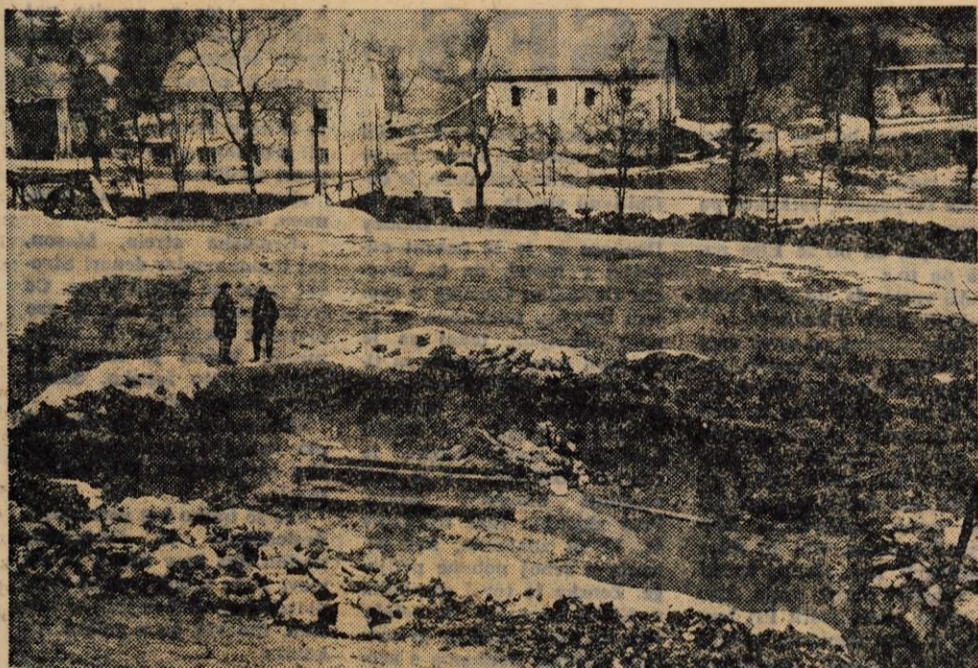
Učenci tretjih razredov so od polletnega odmora žrtvovali en teden za delo v proizvodnji, drugi teden pa je že padel v čas začetka pouka v drugem polletju. Največ dijakov so sprejeli na delo tovarne Svilanit, Stol, Titan, Svit in podjetje Kamnik. Za smučarski tečaj na Veliki planini se je prijavilo 45 učencev, žal pa je moral tečaj zaradi pomanjkanja snega odpasti.

V novembru so bili roditeljski sestanki za vsak razred posebej. Starši so se udeležili sestankov v velikem številu. V drugi polovici februarja pa bo skupen roditeljski sestanek.

RADOVLJICA — V počastitev slovenskega kulturnega praznika, obletnice smrti pesnika Franceta Prešerna, je delavska univerza Radovljica pripravila literarni večer poezije Srečka Kosovega. Predstavo si bodo Radovljčani lahko ogledali v petek, 6. februarja ali v soboto, 7. februarja, obakrat ob 20. uri, in sicer v dvorani radovljiške graščine. Izvajalci nameravajo občinstvu predstaviti poezijo, ki jo že poznamo, in pesmi, ki so bile prvič objavljene pred dvema letoma. Te pesmi prikazujejo Kosovega v povsem novi luči.

Na literarnem večeru nastopajo: recitatorji Maruša Avguštin, Bernarda Mrakov, Slavica Cesnik, Franci Černe in Miran Kenda, pianist Peter Škerjanc ter Niko Rupel. Sceno je pripravil Bojan Čebulj, prireditev pa zrežiral Miran Kenda. Vstopnice po 5 N din interesenti lahko dobijo tudi v predprodaji na delavski univerzi, tel. 70-265.

-ig

Med kopanjem temeljev za novi bazen, ki pa bržkone še dolgo ne bo zgrajen, so Topličarjevi naleteli na lesene ostanke nekdanjega škofovskega kopališča in na nosilne tramove kabin, postavljenih med »vladavino« dunajske rudniške družbe. — Foto: F. Perdan

Škofov bazen je požrlo blato

Od nekdanjega termalnega kopališča v Kopačnici pri Gorenji vasi so ostale samo ilovnate kotanje, po katerih se plazijo žabe — Bosta lastnik in občinska uprava našla skupen jezik ter toplemu vrelcu povrnila nekdanji sloves?

Ste že slišali za vas Kopačnico v Poljanski dolini in za izvir mlačne, zdravilne vode, ki tam kaj prihaja na dan? No, starejši prebivalci okoliških naselij, pa tudi nekateri Ločani, vrelce dobro poznajo, saj je bil nekdanji priljubljen cilj nedeljskih izletov. Celotni Avstriji in Italiji, so kraj radi obiskovali. Privlačila sta jih pokrit, 16 kvadratnih metrov velik bazen in sončna, z mladim drevjem porasla okolica. Kdor ne verjame, da je bil vrelce zares znan, naj pogleda v kakšen porumenel zemljevid Škofje Loke in okolice. Ampak resnično samo v porumenelga, kajti na novejših bi ga zaman iskali. Bazena — in z njim vred zanimanja turistov — ni več. Podlegel je zobu časa ter leta 1931 zgrmel vase. Danes se med njegovimi razvalinami sluzijo krastače. Prija jim toplota, ki jo širi okrog sebe voda, prija nič manj kot pred dobrimi šeststo leti freisinskim škofom. Da, že nekdanji loški oblastniki so poznali izvir v Kopačnici. Ogradili so ga, zajezili in pokrili ter prihajali vanj mehčati svoje gosposke kosti. Toda med škofi in žabami je preteklo precej časa, marsikaj se je zgodilo vmes in bolje bo, da gremo lepo po vrsti, po kronološkem redu, kot temu učenó pravijo.

»REZERVIRANO ZA PLEMICE«

Kopačnica leži ob cesti Hotavlje — Cerkno — Gorica. Le-ta povezuje Gorenjsko s Primorsko in je bila pred zadnjo vojno strateško ena najpomembnejših prometnih žil. Zgradili so jo inženirji dunajske Rudniške zadruga, industrijske družbe, ki je sredi 19. stoletja tod postavila topilnico bakra. Ampak o njej kaj več pozneje. Bolj nas namreč zanima zgodovina vrelca. Domnevamo lahko, da ga je »odkril« prednik škofa Leopolda, znanega po svoji tragični smrti v valovih narasle Sore (leta 1381). Kdo ve kakšni opravi so mogotca prignali pod kopačo Osojnico. Morda si je ogledoval posest ali pa krenil na lov. A saj vzrok niti ni pomemben. Važno je le, da so mu pokazali izvir in da je bilo visočanstvo navdušeno.

Potlej so stvari stekle. Škof je ukazal ob jami, iz katere curlja voda, izkopati 35 kvadratnih metrov velik in dober meter globok bazen ter postaviti leseno lopo. Kopališče, prvo pokrito termalno kopališče daleč naokrog, kajpak ni smel uporabljati kdorsigabodi. Samo freisinski gospod, mestni glavar in razni plemiški gostje so imeli vstop vanj.

Škofove toplice sta varovala dva kmeta. Pazila sta, da jih ne bi kdo zažgal, skrbela za pravičen dotok in odtok vode ter ogrevala kabine. Glavar ju je zato oprostil vseh dajatev.

Skoraj petsto let so se plemiči hodili namakati v Kopačnico. Šele leta 1803, ko je cesar s posebno listino freisinski rodbini odvzel vse pravice do škofjeloške posesti in jo spremenil v državno last, je okoliško prebivalstvo

lahko prestopilo prag kopališča.

ODKRITJE AVSTRIJSKIH INŽENIRJEV

Omenili smo že Rudniško zadrugo, dunajsko industrijsko družbo, katere strokovnjaki so kmalu po »nacionalizaciji« loškega gospodstva pri Podplečah odkrili bogata nahajališča bakrove rude. In kjer je rudnik, mora biti tudi topilnica. Najprimernejše mesto zanj bo v Kopačnici, so menili strokovnjaki. Rečeno, storjeno. Avstrijska vlada je zadrugi odstopila celotno dolino z gozdovi in travniki vred. Zlasti so fužinarjem prišli prav bogati gozdovi. Premoga namreč ni bilo, zato je gigantske peči ogreval kar les, ki so ga nasekali po bližnjih pobočjih. Toda drevja je sčasoma zmanjkalo, topilnica je ugasnila in čeprav

rudnik še zdaleč ni izčrpan, so morali prenehati kopati. Zemljo je družba razprodala med kmete, naprave pa odmontirala in prepeljala drugam. Edino gole, malone do zadnjega grma oskubljene vzpetine in zvožena cesta so pričale, da sta tu še pred nedavnim vladala ropot strojev in rezek zven sekir.

In topli vrelce? Raziskovanje termalne vode je bilo menda nekakšna postranska dejavnost avstrijskih strokovnjakov. Natančno so presondirali teren ter nazadnje ugotovili, da gre za dva različna izvira, ki se v globini 70 metrov združujeta in pritečeta iz odprtine kot en sam studenec. Toplejši od njiju ima kar 36 stopinj Celzija. Skušali so ga prestreči in speljati v bazen, vendar je zaradi pritiska cevi razneslo.

Drugo kar so dognali, je, da letni časi ter vremenske razmere ne vplivajo na pretok in temperaturo vrelca. Slednja je pozimi in poleti enaka — 22 stopinj Celzija.

Nasploh Rudniška zadruga ni zanemarjala kopališča. Obnavljali so ga, razširjali, poglobili in lopo stalno ogrevali, tako da se je bilo moč kopati tudi sredi najhujšega mraza.

MILIJONI ODTEKAJO V NIČ

Toplice z bližnjimi njivami, travniki in rudniškim poslopjem vred je od dunajske družbe odkupil kmet Kristan, praded sedanjega lastnika. Ljudje so mu kmalu začeli praviti Topličar. Možak je bil podjeten, blizu bazena si je postavil gostilno in začel krčmariti. Dobra kuhinja in vrelce sta storila svoje, nikdar mu ni zmanjkalo gostov. Tako je šlo vse do leta 1917, ko so Nemci iz neznanega vzroka bazen in ogrado požgali. Po vojni je lastnik oboje obnovil.

V tridesetih letih sta Škofja Loka ter okolica doživljali pravi turistični razcvet. Vedno več tujcev je prihajalo in malone vsi so obiskali Kopačnico. Topličar je medtem kopališče moderniziral in pozidal. On in njegova »kade«, velika samo 16 kvadratnih metrov, sta postala znana celo onkraj državnih meja. Izkazalo se je namreč, da voda vsebuje tudi žveplene primise, ki zdravijo razne kožne bolezni. Zvedeli smo za primer neke ženske, domačinke, obbolele za garjami. Zdravniki ji niso znali več pomagati, pa je poskusila še zadnje — Topličarjevo vodo. Po tednu dni kopanja je bila njena koža čista in gladka kot nikdar prej.

Potem se je začela druga svetovna vojna. Nemci so Kristanu tokrat požgali gostilno. Bazen je sicer ostal nedotaknjen, vendar ga po osvoboditvi ni nihče popravljaj. Lastnik si je raje sezidal nov dom in zanj potrošil sleherni odvečni dinar. Vlaga in vročina sta ta čas kajpak pošteno načeli kopališče. Leta

1951 so nosilni tramovi ter kamnita obloga popustili in vsa reč je razpadla. Do danes toplice še niso obnovili. Milijoni v obliki curka tople vode odtekaajo v nič. Izgubljajo se med travo in ne bo jih moč dobiti nazaj.

EPILOG

Zakaj? smo vprašali Antona Kristana, kmeta in gostilničarja, sedanjega gospodarja posesti, kjer leži (bivše) kopališče.

»Zakaj? O, saj bi rad postavil novega, ampak nekateri tam na občini mi mečejo polena pod noge. Pravijo, da ne smem delati po svoje, da si moram omisliti poseben načrt za 2000 novih din, čeprav že imam enega. Narisal ga je inž. arh. Tone Mlakar in predvideva izgradnjo 6 x 5 metrov velikega betonskega bazena. Osebnó bi želel narediti še večjega, takšnega s površino 83 kvadratnih metrov in meter in pol globokega. Sčasoma bi napeljal tudi centralno kurjavo, izdelal kabine, kupil steklen strop, urečil sobe v gostilni in drugo. Začeli smo že z zemljiškimi črti, sedaj pa se zdi, da ne bo nič iz tega. Veste, star sem že, dovolj imam sitnosti in zdaj ko sin odhaja k vojakom, resno premišlujem, ali ne bi zaprl celo gostilno.«

Hoteli smo slišati še drugo, občinsko plat resnice. Nabelnik oddelka za gospodarstvo Irena Mlakar nam je povedala, da so o usodi termalnega vrelca v Kopačnici že veliko razmišljali, vendar za zdaj ne najdejo rešitve.

»Lastnik stvari jemlje preveč preprosto in neče razumeti, da bazen ni niti enostavna niti poceni zadeva. Treba ga je graditi zelo skrbno, upoštevajoč kakovost terena in sestav vode, sicer bo čez leto, dve razpokal. Sanitarna inšpekcija kot osnovo zahteva učinkovite čistilne naprave, stranišča, kabine itd. Najpreprostejša izvedba bi veljala vsaj 500 tisoč novih din. Kar je bilo dobro včasih, danes namreč nikakor ne ustreza. Pripravljeni smo Kristanu finančno pomagati, saj bi kopališče pomenilo veliko pridobitev za razvoj turizma, ampak o kakšnem sodelovanju noče nič slišati. Stvar je zato običajna in trenutno res ni izgledov, da bi kaj kmalu našli rešitev.«

Škofja Loka se pospešeno pripravlja na tisočletnico svojega rojstva. Mesto pod Lubnikom in obe dolini bodo dobili vrsto novih turističnošportnih objektov. Žal kaže, da bazen v Kopačnici ne bo med njimi. Škoda. Celó danes izvir obišče kopica domačinov in tujcev, ki jim je nekdanje kopališče ostalo v lepem spominu. Razočarani so, saj ne morejo razumeti, kako da je bilo pred zadnjo vojno, v pionirskih časih turizma, za izvir bolje poskrbljeno kot dobrih trideset let kasneje.

I. Guzelj

Preobremenjene gospodinje

Z anketo so ugotovili, da poročeni Nemci doma niso ravno nagnjeni h gospodinskemu delu. Izredno majhen odstotek brez teh strojev ni podatkov. V vseh anketiranih gospodinjstvih je bilo le osem odstotkov mož, ki so kdaj pa kdaj voljni vključiti stroj za pranje perila. Sedem odstotkov mož pomaga ženam pri pospravljanju stanovanja, samo trije odstotki mož pa si hočejo sami skuhati kavo. Posteljo pa si pripravi pred spanjem spet samo trije odstotki mož. V zaključku ankete je trditev, da nemške ženske še nikoli niso delale toliko kot sedaj, saj jih najmanj dvajset odstotkov hodi še v službo.

Pred svetovno razstavo

Čez nekaj tednov se bo v Osaki na Japonskem odprla prva svetovna razstava na azijskih tleh. Japonci so se za obisk gostov, pričakujejo jih okoli 50 milijonov z vsega sveta, dobro pripravili. Zaradi znane japonske natančnosti ter obilice denarja naj bi ta razstava presegla vse dosedanje. Razstava z imenom Napredek in ubranost človeštva naj ne bi bila le kraj za spoznavanje dosežkov vsega sveta, temveč tudi kraj, kjer bi svet spoznal Japonsko z njenimi običaji in sedanjim načinom življenja.

V bližini Osake so za to priložnost zgradili veliko hotelov, obiskovalcem svetovne razstave pa bo gostitelj omogočil tudi bivanje pri japonskih družinah, kar je za marsikatero tujca pravo doživetje.

Na svetovni razstavi bo dvajset elektronskih računalnikov dajalo informacije obiskovalcem v več jezikih, pet elektronskih računalnikov pa bo skrbelo za izgubljene otroke. Obiskovalci se bodo lahko vozili po razstavi na tekočih trakovih in po enotirni železnici.

Število uživalcev mamil narašča

Direktor neke newyorške klinike za rehabilitacijo mladostnih uživalcev mamil je izjavil, da je lani umrlo v New Yorku zaradi uživanja heroina 224 mladostnikov. Med njimi jih je bilo 55 mlajših od 16 let. Lani je bilo v New Yorku 45.000 uživalcev mamil, računajo pa da bo letos število narašlo na 100.000.

Pametno, ni kaj reči!

V mnogih bankah po svetu imajo v zidu odprtine, da lahko stranke izven delovnega časa tja oddajo denar. V nekem angleškem mestecu pa se je poleg take odprtine nekega dne pojavil zabojček z napisom, naj stranke ne uporabljajo tisti dan odprtin v zidu, ker so menda pokvarjene, pač pa naj denar oddajo v zabojček. Zaupljivi Angleži so tako tudi naredili na veselje malopridnežev, ki so kasneje odnesli zabojček z izkupičkom.

Odškodnina za častni strel

Občinski svet francoske vasi Marchiennes je hotel dostojno počastiti spomin svojega velikega sina Napoleonovega generala Corbaneauja. Na generalovo rojstno hišo so z velikimi svečanostmi namestili spominsko ploščo. Da bi bila svečanost še bolj slovesna, so iz skladišča privlekli star možnarski top iz leta 1700. Stari top pa ni hotel povsem ubogati in je po nerodnosti oddal častni strel v neposredno bližino praznujočega občinstva. Med množico je bil tudi 82-letni član občinskega sveta dr. Baude, ki je bil nekoliko naglušen. Gromki častni strel iz stariškega topa pa je poskrbel, da je bil doktor še ob ves ostali sluh. Sodišče, na katerega se je stari zdravnik obrnil, mu je prisodilo pet tisoč frankov odškodnine.

Pomembnost marelčnih koščic

Ce dekleta in mlajše žene muči glavobol, ki zajema pol glave, je to navadno migrena. Slabo jim je, pred enim očesom se blešči, nobeno običajno sredstvo za glavobol pa bolečin ne prežene.

Krivo so žile, ki se širijo ali ožijo. Snovi, ki aktivirajo ožilje, kot na primer kofein, so edino sredstvo, ki ublaži bolečine. Če pa še to ne pomaga, ostane le še to, da migrena v poznejših letih navadno premine.

Novije raziskave so pokazale, da se pri migreni ne spreminjajo samo žile, pač pa nastanejo prav tako motnje v oskrbi možganov s kisikom. Novi kombinirani preparat proti migreni ima v sebi tudi pangramsko kislino, ki so jo leta 1951 pridobili iz marelčnih koščic, imenujejo pa jo še vitamin B 15. Dokazano je, da ta vitamin izboljša oskrbo možganov s kisikom.

KRVOSES 27

»Ali pa ne bo vaš uslužbenec zdaj sumil, da ste si stvar izmislili?«

»Ne verjamem, vsekakor pa moram biti vseeno previden. Upam pa, da bo že Elza pazila na to.«

»Ali veste, da ste zdaj sami vtaknili glavo v zanko?«

»Tako strašna pa stvar spet ni. Kolikor mi je znano, zastarijo taki delikti v treh letih in me zaradi tega ne morejo kazensko preganjati. Ali ne morete razumeti, Mr. Mason, da sem moral nekaj izmisliti, kar sem lahko navedel kot vzrok izsiljevanja Binneya Denhama. Saj bi sicer časnikarji kaj slutili, začeli bi vohljati okrog moje žene in njene preteklosti! Pri tem bi bila tista nemarna zadeva z zavarovalnico nedvomno prišla na dan. Tako pa sem zabrisal sledove in nihče ne bo nikoli prišel na misel, začeti preiskovati preteklost moje žene.«

»Upajmo, da bo res tako!«
»Mr. Mason, mislim, da vem, kdo je umoril Denhama.«

»Kdo pa?«

»Spomnil se boste, da je vohljala po motelu neka ženska, ki pravzaprav ni imela tam kaj iskati. Ustvaril sem si o tem svojo sliko. Denham je bil izsiljevalec. Nekdo si je dejal, da je edino na ta način mogoče otresti se ga za vselej, če ga umori. Da bi pa to lahko izvedel, ne da bi vzbudil sum zase, je moral počakati, dokler ni Denham začel izsiljevati koga drugega. Potem se pač ni moglo nič več ponesrečiti, kajti po vsem videzu je umor zagrešila zadnja žrtev.«

»Dalje?«

»Premišljal sem torej, da je tista ženska bodisi Denhama zasledovala, bodisi na kak drug način zvedela, da namerava spet nekoga izsiljevati. Po tem takem je tudi izvedela, da ima mene v precepu in mu je sledila v motel. Ko je prejel potem od mene denar, ga je umorila.«

»Glej, glej! In to je storila z vašim revolverjem?«

»Čakajte! To šele sledi! Kot rečeno, sem si vse lepo zamislil.«

»No, prav! In kako ste si zadevo zamislili dalje?«

»Očitno ji je bilo nemogoče slediti meni in Geraldini Corning v motel. Očitno je Geraldina Corning skrbno pazila na to, da se nihče ni peljal za njo in dalje sem bil vendar jaz tisti, ki je izbiral motele, potem ko se je Geraldina Corning prepričala, da nima nihče ne sledi. Dejala mi je, da lahko izberem motel po mili volji, kar sem tudi storil.«

»Do zdaj zveni vse, kar ste povedali, precej verjetno.«

»Dobro! Zdaj pa dalje! Ženska je torej vedela, da namerava Denham pritisniti novo žrtev ob zid. Začela je tedaj

izsiljevalca zasledovati. Peljal se je v motel po denar. Ko se je vrnil in vnovič čke, je definitivno vedela, da se mu je izsiljevanje posrečilo. Binney Denham se je še enkrat odpeljal v motel, da bi obvestil Geraldino Corning o svojem uspehu. Geraldina se je nato odpeljala, tedaj pa je nastopil pravi trenutek za tisto žensko. Najbrž se je že prej skrila neke v motelu. Seveda ni mogla tega storiti kjerkoli v stavbi, temveč je morala poskušati, če je kak sosednji bungalov odprt. Prav slučajno Elza bungalov št. 12 ni zaklenila, ker ni imela s seboj nobene prtljage. Ženska je torej smuknila v Elzin bungalov in ostala tam na preži. Končno je morala ustreliti Denhama s svojim lastnim revolverjem. Nato se je ogledala po dvojnem bungalovu in našla mene na postelji v trdnem spanju. Verjetno je ugotovila da sem pod vplivom uspavalnega sredstva. Moja aktovka je ležala na tleh. Seveda je začela razmišljati, kdo sem in zakaj ležim oblečen na postelji in spim. Preiskala je mojo aktovko, na notranji njeni strani je videla ščitek z mojim imenom, našla pa je tudi revolver. Ostalo ni težko uganiti. Pobrala je revolver in ga tako skrila, da ga nihče ni mogel najti, ali pa ga je vzela s seboj in tako podtaknila umor meni.«

»To je že mogoče!«

»Zaradi tega bi vas prosil, Mason, storite vse, kar se le da, da boste našli to žensko. Če jo namreč najdemo in se polastimo tudi pravega orožja, s katerim je bil Denham ustreljen, potem bodo strokovnjaki s pomočjo balistike lahko dognali, da je bil umor izvršen s tistim orožjem. Potem bomo tudi lahko ugotovili, kam je skrila svoj revolver. Ali se vam ne zdi to jasno? Ta ženska, ki jo je lastnik motela videl priti iz bungalova št. 12, je ključna figura vse zadeve. Kot zdaj slišim, ste poslali Elzo nazaj v bungalov, da bi tam zbrala prsine odtise. Zdi se torej, da sva oba enakih misli. Elza mi je rekla, da je našla dvoje ali trije posebno jasnih prstnih odtisov te ženske. Posebno dobra sta tista dva, ki ju je odkrila na steklenem gumbu vrat.«

»Seveda pa je velika večina odtisov Elzinih.«

»Da, to vem,« je dejal Bedford nestrpno. Nekaj pa vseeno ni njenih. Elza se ti stega gumba pri vratih sploh ni dotaknila. Nobenega dvoma ni, da je odtisa pustila na gumbu tista ženska. In lastnik motela je slučajno celo govoril z njo. Videl jo je priti iz bungalova in jo vprašal, kaj tam išče. V njem imamo torej važno pričbo. Mnogo mi je na tem, da pošljete še enkrat svoje ljudi

k njemu ter ga prosite, naj vam še enkrat prav natančno opiše žensko. Poleg tega pa imate še njene prsne odtise. Človek božji, Mason, pograbi te zadeve vendar od te strani! Tu smo prav gotovo na pravi sledi!«

»Seveda, seveda, saj razumem, kaj mislite.«

»Gromska strela, Mason, saj imam vendar denar! Stroški zame ne igrajo vloge. Če treba, zbornajte skupaj vse privatne detektive iz vsega mesta! Važno je samo, da najdete tisto žensko. Samo to je odločilno!«

»Recimo pa, da je Denhama ustrelila vendarle z vašim revolverjem. Kaj pa potem?«

»To je toliko kot nemogoče! Zasledovala je Denhama, sledila mu je v motel in po glavi ji je blodilo samo eno, ustreliti ga. Saj najbrž ni mislila, zadaviti ga z golimi rokami.«

»Preden pa nadaljujemo z raziskavami po vaših ugibanjih, bi vendar rad bil popolnoma na jasnem, da Denham ni bil umorjen z vašim revolverjem. Da bi pa lahko to dokazali, potrebujemo ali revolver sam ali pa vsaj nekaj izstrelkov, ki so bili izstreljeni iz njega. Ali ste kdaj vežbali doma in streljali v tarčo ali drevo?«

»Oh, mislite na krogle, ki so bile izstreljene ob taki priliki?«

»Da.«

»Toda ne morem se domisliti, da bi bil sploh kdaj streljal s tistim revolverjem.«

»Kako dolgo pa ga sploh imate?«

»Pet ali šest let.«

»Saj ste si vendar dali izstaviti orožni list, ko ste ga kupili?«

»Ne vem več. Pravzaprav pa domnevam, da je bilo tako.«

»Veste kaj,« je dejal Mason, »jaz imam v mislih še eno sled. Toda, prosim vas, povem jo prav zaupno.«

»In na koga torej mislite?«

»Na plavalasko, ki je bila z vami v motelu.«

»Kako pa ste prišli na to misel?«

»Imela je možnost pa tudi vzrok streljati na Denhama. Če mislimo logično, pride pravzaprav ona v prvi vrsti v poštev za umor.«

»Toda Mason, kaj pa vendar mislite! Deklece je bilo čisto ljubko. Imela jih je sicer debelo za ušesi, umoriti koga pa ni bila sposobna.«

»Od kod pa veste to?«

»Ker sem bil z njo ves dan. Resno je sklenila, da bo naredila konec te vrste življenja.«

»Saj to bi bil še en moment za sumnjo. Zamislite si, da je povedala Denhamu o svojem sklepu poboljšati se. Denham pa s tem najbrž ni bil zadovoljen in ji je grozil. Vedel je o nji dovolj, da bi jo bil lahko naznanil, ko je sklenila, da mu ne bo več na voljo. In tako ji je preostala še edina pot...«

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

72

»Seveda, nje ne! Zato pa pošilja tuje otroke,« se zasmije Štefi in nato oponaša govor farovške kuharice: »Pojdi k Uršičevi in mi kupi to in to, pa za sam božji rop ne povej, kdo te pošilja.«

Toda materi ni do smeha.

Naslednji dan se ustavi pred hišo karabinjer-ski avtomobil.

»Karabinjerji?« se spogledajo ljudje v trgovini.

In če so! Niso prvič, ni Štefi zaradi prihoda karabinjerjev prav nič presenečena. Kupili bodo kaj in šli, si misli. Toda karabinjerji vprašujejo po njej.

»Stephanija Federle?«

»Si,« pritrdi v italijanščini Štefi in nato vpraša, kaj bi radi.

Z njima mora. Na komando v Kobarid. Tako jim je ukazal poveljnik, pripovedujeta.

Zakaj, bi Štefi rada vedela.

Tega karabinerja ne veda, samo z vljudno kretnjo (vljudno zaradi njene lepote, po kateri se Italijana paseta z očmi) jo povabita v avtomobil.

»Ne bojte se, mama,« Štefi miri mater, ki sluti v tem dogodku župnikovo roko. »Ne bojte se! Še nocoj se vrnem.«

In res je Štefi zvečer že doma. V Kobarid so jo klicali, da bi ji kot tajnici socialistične stranke za goriško okrožje sporočili, da je oblast prepovedala socialistični shod v Kobaridu.

»Torej je župnik le dosegel svoje,« si govori...

6.

Dan pred Rožnico preseneti Štefi učitelj Žagar s svojim prihodom.

»Ne zamerite, da vas nadlegujem,« se ji opravičuje. »Do Srebrniča bi moral, a ne utegnem. Toda njegovo knjigo imam in sami veste, koliko Srebrniču ta knjiga pomeni. Poslal bi mu jo po pošti, a na pošti se lahko taka knjiga izgubi in človek se lahko zanese samo še na človeka, o katerem ve, da knjige ne bo malomarno zavrgel, marveč jo bo zanesljivo izročil lastniku. In tak človek ste vi.«

»Če ni drugega, bom knjigo shranila in jo izročila sodruhu Srebrniču ob najinem prvem srečanju. Kdaj bo to, natančno ne vem. Jutri prav gotovo ne. Shod je prepovedan, Srebrniča ne bo...«

»No, prav zaradi tega sem tu. Ko bi bil shod, bi svojo vrnitev na Koroško odložil še za dan ali dva, saj bi se s Srebrničem še o marsičem rad pogovoril. Šele od nekega povratnika iz Rusije, ki dela zdaj na Zagi, sem zvedel, da je Srebrnič že tiste dni, ko so se Slovenci vključevali v boljševiško rdečo vojsko, na neki konferenci bivših ujetnikov, takrat že rdečarmejcev predlagal, naj konferenca sprejme sklep o pravici Trsta in Slovenskega Primorja ter Istre do samoodločbe in razveljavitve mešetarskega londonskega pakta, za katerega so slovenski rdeči vojaki v Rusiji že vedeli, saj je boljševiška vlada objavila vse tajne dokumente carske vlade in z njimi pokazala na imperialistično, ne pa na osvobodilno bistvo minule vojne...«

»O tem vam ni mogel pripovedovati nihče drug kakor moj brat Jakob Uršič,« ve Štefi za ta dogodek, čeprav je Jakob redkobeseden in vsaj v njeni navzočnosti do politike malodane brezbrizen.

»Ja, Jakob Uršič. On mi je pripovedoval. Pa mi ni povedal, da je brat tajnice socialističnega društva za Kobarisko... Sicer pa bi mi o svojih prizadevanjih za domačo deželo Srebrnič lahko sam povedal. In prav tako kaj več o svojih srečanjih z Leninom, piscem te, zelo zanimive in poučne knjige, ki me je rešila dvomov in mi pokazala pot. Zdaj vem, v katero smer naj grem in kako naj se varujem lastnih in tujih zmot... Povejte Srebrniču, da sem mu od vseh knjig, ki mi jih je kdajkoli posodil, za tole najbolj hvaležen.«

»Sporočila mu bom,« obljublja Štefi.

»Res škoda, da mi je ponovno srečanje s Srebrničem preprečila prepoved socialističnega shoda, čeprav je ta prepoved za socialiste večja usluga, kakor če bi bil shod dovoljen...«

»Usluga?« Štefi očitačoče pogleda učitelja.

»Da, usluga,« vztraja učitelj pri svojem. »Samo ljudem prislusniti, kaj govorijo. Nič več ni slišati, da oblast štiti socialiste, ker so za Italijo. Ta oblast nasprotuje socialistom, torej so socialisti zares proti njej! Tako govore sedaj. Mislim, da ne bom slab prerok, če rečem, da se vaši stranki že v bližnji prihodnosti obeta množičnost prav s strani Slovencev. Socialisti, mislim tudi italijanske in socialiste drugih narodov, so do slej edini, ki nam priznavajo narodnost in pravico samoodločbe.«

»To je res,« pritrjuje Štefi, obenem pa mora dati učitelju prav tudi v tem, da je prepoved socialističnega shoda v Kobaridu morda res usluga, ki so jo nehoti storili tisti, ki so terjali od italijanskih oblasti, naj shod prepovedo.

»Če sem ob prihodu še nihal med nacionalizmom in socializmom, zdaj ne niham več. Ze zaradi tega je bilo prav, da sem prišel. Z jasnimi pogledi v prihodnost se bom jutri vračal čez Krn in Bogatin.«

»Če Krn in Bogatin?«

»Da, čez Krn. Ne bom sam. V Kredi me čaka prijatelj, pesnik Jože Lovrenčič. Z njim pojdem. Morda se za dan ustaviva v taboru dijakov...«

»O,« vzkligne Štefi.

»Da, pri dijakih iz Idrije, če so še tam.«

»So. Seveda so,« pritrjuje Štefi. »Tudi moj sin je med njimi.«

»Vaš sin?« jo pogleda učitelj.

»Moj sin!«

»No, potem mu bom lahko sporočil vaše pozdrave. Samo njegovo ime mi povejte,« potegne učitelj iz žepa notes in svinčnik.

»Slavko. Slavko mu je ime. Slavko Federle.«

»Slavko Federle,« zapiše učitelj, potem pa vpraša, koliko je fant star, saj je zadnjič ob prihodu videl med dijaki že zrele fante, pa tudi nekaj dečkov.

»Moj je še deček. Dvanajst let mu bo novembra.«

Janko Rogelj — Kovačev s Primskovega (1)

Prvi slovenski šofer

V septembru lani je Glas objavil moj dopis »Kovačevi z Javornika«. Mesec dni pozneje sem dobil pismo iz Amerike. Pisal mi je Janko Rogelj. Sprašuje, od kod poznam njegovega strica Boštjana, ki se je priženil h Kovačevim na Javornik. Ker Rogelj ni vedel mojega naslova, je pismo poslal uredništvu Glasa, od koder so mi ga poslali v Čačak.

Današnja letalska pošta zelo hitro prenaša pisma. Približno 14 dni je potrebno, da dobiš odgovor iz Amerike. Z Jankom Rogljem sva si začela dopisovati in v kratkem opisala drug drugemu svoje življenje. Pri tem sva ugotovila, da sva oba v približno enakem času študirala v Kranju. Dijaki z vasi so morali pred vstopom v gimnazijo obiskovati najprej 3. in 4. razred ljudske šole v Kranju, da so se učili nemškega jezika, šele potem so jih sprejeli v gimnazijo. Janko Rogelj je od mene sicer 3 leta mlajši, toda tudi njega je v ljudski šoli učil učitelj Vilko Rus. To je bil sicer strog, a zelo dober učitelj. Kranjčani so ga zelo cenili, posebno še, ker je bil dolgo vrsto let pečovodja v Čitalnici. Na gimnaziji pa je obema, Roglju in

meni, ostal najbolj v spominu profesor Maks Pirnat.

Oba, Roglja in mene, je pregnala s kranjske gimnazije politika. Jaz sem odšel iz Kranja leta 1911, dve leti pozneje pa je Janko odšel v Ameriko. Po odhodu iz Kranja nisva nikdar več živela v domačem kraju. Janko je ves čas preživel v Ameriki, jaz pa v raznih krajih Slovenije, zadnjih 27 let pa v Srbiji.

Vzrok mojega odhoda z gimnazije je bil v tem, ker so moji domači zvedeli, da sem član svobodomiselnih krožkov na gimnaziji, kar pa so mi prepovedali. Zavaljo takšnega pritiska nisem imel več volje do študiranja, posebno še, ker so mi doma rekli: »Če ne misliš biti gospod, lahko šolo takoj puustiš!« In tako sem — kot so

takrat rekli — šolo na klin obesil in odšel v službo v Izolo. Ta je bila takrat povsem italijansko mesto.

Zgoraj omenjeni svobodomiselnih krožki so se posebno razširili v času aneksijske krize leta 1908, ko se je mladina začela zanimati za razmere med južnimi slovanskimi narodi. Zanimivo je, da besede »jugoslovanski« takrat še niso poznali; začeli so jo rabiti pozneje.

Napredni dijaki kranjske gimnazije so imeli večkrat na skrivaj sestanke, ker je bila javna propaganda za jugoslovanske brate prepovedana. Takratna avstrijska vlada jo je imela za veleizdajo. Politične razmere v Sloveniji so bile takrat zelo žalostne. Avstro-ogrska monarhija in prodirajoči germanizem sta tlačila naš narod in malo je manjkalo, da ga nista popolnoma zadušila. Med edinima obstoječima političnima strankama — klerikalc in liberalci — je vladalo takšno nasprotje in sovraštvo, da si tisti, kdor tega ni doživel, sploh predstavljati ne more. Ta boj se je prenesel tudi v gimnazijo, čeprav je bilo vsakršno politično delo med mladino strogo prepovedano. Kljub temu pa so se napredni dijaki zbirali na skrivaj. Ti sestanki so bili večkrat v

težko pristopni strugi Kokre, blizu rojstne hiše Janka Roglja. To je zvedelo vodstvo gimnazije in začeli so z disciplinsko preiskavo. Več dijakov je bilo obsojenih na dijaški zapor, imenovan »karcera«. Ta zapor so morali prebivati v prostem času, največkrat ob nedeljah. Med kaznovanimi je bil tudi Janko Rogelj. Nekateri, za Avstrijo vneti profesorji, so začeli razen tega trdo pritiskati kaznovane dijake, jim dajati slabe ocene, da bi jih na ta način pregnali z gimnazije. To je vzelo našemu Janku veselje do nadaljnjega šolanja in odločil se je, da bo dal gimnaziji slovo, čeprav je bil že v 4. razredu.

Ostal je doma, pri očetu v kovačnici, kjer se je naučil raznih kovaških del. Celo konje je že sam podkoval. Odločil se je za obrtniški poklic. Imel je izredno veliko veselje za poklic mehanika in šoferja. Takrat so se namreč pojavili prvi avtomobili. Lastnik valjčnega mlina v Kranju Vinko Majdič je imel že takrat avtomobil in tudi poklicnega šoferja, doma s Češke. Naš Janko se je seznanil s šoferjem in se zato odločil, da bo postal šofer. Prosil je očeta, da mu je dal potreben denar za pot in šolanje.

V začetku leta 1912 je obiskoval trimesečni šoferski tečaj v Pardubicah na Češkem. Tako se je usposobil za enega prvih slovenskih šoferjev.

Ko se je vrnil domov, je nadaljeval delo pri očetu v kovačnici. Poleti leta 1913 se je udeležil prve avtomobilske dirke po slovenskih cestah, in sicer skupaj z Demetrom, sinom mlinarja Majdiča, kot pomožni šofer. Start in cilj te dirke sta bila v Celovcu. Dirkali so po tehle: cestah Celovec — Jezersko — Kranj — Trojane — Celje — Novo mesto — Ljubljana — Škofja Loka — Cerkno — Trbiž — Beljak — Celovec.

France Kozjek

(Prihodnjič naprej)

(Nadaljevanje)

Tiste dni sem bil imenovan za komandirja kurirske postaje, ki je bila v hribu nad umetnim jezerom v Završnici. Za novega komandirja kurirske postaje G-14 v Dragi pa je bil imenovan Ciril Stular iz Palovč. To je majhna vas pod cesto med Begunjami in Tržičem.

V Dragi skoraj nikoli ni bilo nemških zased. Brezskrbno smo hodili na zvezo, saj vse do januarja 1945. leta iz kurirske postaje v Dragi ni padel nihče od kurirjev. Omeniti pa moram hajko na kurirje poleti 1944. leta. Takrat je nekdo vodil 50 Nemcev iz Begunj prek Dobrče. Šli so po stezi skozi Pasje peči in se po pobočju Dobrče spustili v Drago. V dolino so prišli blizu sedanjega gostišča. Po tej poti Nemci ne bi znali, če jih ne bi vodil domačin ali pa ujeti partizan. Nemci so šli na pot že ponoči, tako da so v Drago prišli zgodaj zjutraj. Tistega jutra smo bili kurir-

Planinc. Bil sem nemški vojaški dezertler. S seboj v partizane sem prinesel puško mavzerico in nekaj streliva. V bataljonu sem bil puškomitraljezec vse do premestitve na kurirsko postajo G-14. Spominjam se, da so bili v tej kurirski postaji naslednji tovariši: Ciril Stular, komandir, doma iz Palovč; Beštrov Ciril iz Dobrega polja pri Brezjah; Anton Avsenek in Franc Reš iz Gorice pri Radovljici; Jože Klinar iz Dvorske vasi, Pavel Bizjak iz Zapuž in Merteljnov Jože iz Dvorske vasi. Kuharica je bila Finkova Minka iz Lesc. Pošto smo dobivali od sv. Ane pod Ljubeljem prek Dobrče v Drago in s Potoške planine, kjer smo pošto izmenjali s kurirji z Javorniškega rovtva.

3. decembra 1944. leta je snežilo in deževalo, kar je močno oviralo gibanje kurirjev po skritih in nevarnih poteh. Tisto noč sem bil na zvezi s kurirji z Jelovce. Sestali smo se blizu železniškega predora v Globokem. Z menoj je bil tudi Simnov Mirko z Gorice pri Radovljici. Premočen od dežja in snega, sem se po naporni hoji takoj slekel in odpravil spat. Smrčal sem vse do poldneva, ko me je zbudila kuharica Minka. V bivaku je močno dišalo po obilnih dobrotah, ki nam jih je pripravila kuharica. V karavli je bila namreč majhna svečanost; praznovali smo moj god. Kuharica je za kosilo pripravila pečenko, pražen krompir in solato. Tega kosila ne bom nikdar pozabil. Ko me je kuharica zbudila, so mi kurirji povedali, da sta dva kurirja na opazovalnici, ker so v bližini Nemci. Kurirja z opazovalnice sta se vračala na kosilo v bivač. Tedaj so ju opazili Nemci in začeli nanju streljati. Nekdo je zakričal, da so sto metrov nad našim bivačom Nemci, ki se nam v streljih približujejo. Nevarnost je bila očitna. Nikoli nismo zvedeli, kako so nas Nemci odkrili. Umaknili smo se in razkropili po gozdu. S seboj smo poneli samo orožje in pošto. Vse drugo smo pustili v karavli. Kuharica je praznih rok zbežala iz bivaka. Nemci so porušili naš bivač, to je brunarico, ki je bila pokrita z ruševjem, požgali pa so tudi smučarsko kočo, oziroma tisto kočo, kjer je danes gostišče v Dragi. Ne vem, kaj so si mislili Nemci, ko so v naši brunarici dobili izdatno kosilo. Pečenko, pripravljeno za dvanajst kurirjev, so pojedli Nemci. Tako smo proslavljali moje godovanje. Namesto pečenke smo bili lačni in oropani vsega, kar smo imeli. Brez obleke, odeje, brez strehe nad glavo smo tuhtali, kje in kako naj si uredimo novo bivališče za zimo, da bomo lahko redno opravljali svoje delo. Kuharica je ostala brez vsih loncev, mi pa brez žlic in drugega jedilnega pribora.

(Se nadaljuje)

Ivan Jan

Iz kronike kokrškega odreda

3

Ena prvih akcij, ki je zelo odjeknila v okolici, je bil napad skupine skojevcev I. bataljona, 8. septembra 1944.

Tega dne je šest skojevcev odšlo iz I. bataljona, ki je tedaj taboril v skalah nad Drago pri Begunjah. Po pripravljenem načrtu so se zvečer po šesti uri spustili v Zirovnico oziroma na Selo ter v gostilno Osvald. Tam je vsak dan med 18. in 19. uro večerjalo šest policistov. Od njih so hoteli dobiti predvsem orožje. Ko so se spustili s pobočja v ravnino, jih je varovala za vsak primer težka strojnica fiat, pri kateri je bil sam namestnik odrednega komandanta Jože Rebojč-Planinc. Ogled v gostilni je opravila Jelka Miklavžina, sekretarka Skoja, ki je po sporočilu pričakovala skupino zunaj vasi.

Policisti so ravno povečerjali, ko so nenadoma vstopili trije skojevci in zahtevali od njih naj dvignejo roke. Toda takrat so nekateri policisti že imeli v rokah avtomate. S tem se je vse začelo odvijati drugače, kakor je bilo zamišljeno. Partizani so takoj podrli tri policiste, izmed katerih je bil eden mrtev. Nenadoma je zaropotalo iz kuhinje in zgrudil se je ranjeni Dane Korošec. Dobil je dva strela v prsi in tudi v nogo ter roko je bil ranjen. V pomoč mu je priskočil Makaro in France. Odnosla sta ga na cesto in naprej. Takoj nato je bil ranjen še Jože. Tako je ostal v prostoru samo še Ivo Porenta-Vojko. Ko se je sklonil, da bi padlemu policistu odvzel orožje, so se med vrati pojavili trije Nemci in eden izmed njih je navalil na sedemnajstletnega Vojka, da bi prijel živega. Medtem pa je Vojko uspel prazen okvir v brzostrelki zamenjati s polnim in tako je napadalca obstrlel. Tedaj sta se ga lotila preostala dva policista in ga obdelala s puškinimi kopiti. Vojko je obležal tam kakor mrtev. Ko se je prebudil, v gostilni ni bilo nikogar, razen mrtvega in ranjenega policista. Napol živ se je potem izvekel iz gostilne in se brez orožja — brzostrelko sta mu vzela policista — vrnil v bataljon.

Ranjeni Dane pa si sam ni mogel pomagati. Napol živega je potem dobila Jelka, ki ga je reševala tako, da ga je nekaj časa celo nosila. Zaradi tveganja in požrtvovalnosti je bila potem pohvaljena pred vsem odredom.

Kljub vsemu je pri tem padel 1 policist, dva sta podlegla pozneje, eden pa je bil ranjen.

Ta akcija ni uspela po načrtu zato, ker so mladinci prišli malce prepozno, in sicer takrat, ko je del policistov že povečerjal in so v trenutku vstopa partizanov imeli orožje ravno v rokah. Tako ni prišlo do predvidenega presenečenja, poleg tega pa so bili v kuhinji še trije policisti, na kar tudi partizani niso računali. Zato so bili iz te skupine ranjeni kar trije, eden izmed njih huje.

Prav tisti dan je Kokrški odred poslal Zahodno-Koroškemu odredu 45 novincev, kar je bila za majhno partizansko enoto na Koroškem izdatna pomoč.

Prav tako je tega dne Kokrški odred poslal Komandi vojnega področja za Gorenjsko 25 oboroženih in le 10 neoboroženih tovarišev. Tedaj so namreč ustanavljali vojaška zaledna poveljstva tudi na Gorenjskem.

Že naslednji dan, to je 9. septembra, je oddelek minerske čete spet šel na progo. Med Lescami in Zirovnico jo je miniral tako, da je bila potem, ko je na mino zavozil tovorni vlak, porušena v dolžini 30 metrov. To je bila tako obsežna minerska akcija, da je bila lokomotiva močno poškodovana, ubit je bil nemški stražar, promet pa je stal več ur.

Cez nekaj dni — 13. septembra — je prišla 1. četa I. bataljona v zgornjesavsko dolino. Četa je napadla sovražnikovo postojanko na Dovjem. Toda med približevanjem k vasi, so partizani naleteli na nemško zasedo. Vnel se je kratek spopad, zaradi česar so se partizani morali umakniti. Ko so se ponovno zbrali, so spet jurili na Nemce. Zdaj so jih vrgli s položajev in jih nagnali v postojanko. Nemci so pustili tam tudi nekaj orožja, toda medtem je prispela nemška pomoč in orožja ni bilo mogoče zapleniti. Nemci so imeli enega padlega, na partizanski strani pa ni bilo izgub.

Ta dan so partizani Kokrškega odreda izvedli še eno akcijo. Del II. bataljona je pri Zadragi na cesti med Kranjem in Tržičem napadel nemški tovorni avto, na katerem je bilo pet vojakov. Za njim je vozilo tudi motorno kolo. Bila pa je nenavadno gosta megla in napadalci niso mogli dobro meriti. Zato soferja obeh vozil nista bila zadržana in odpeljala sta naprej. Kljub temu pa je bilo zadetih nekaj vojakov. Vendar tudi v tej akciji ni bilo mogoče zapleniti orožja.

Naslednji dan — to je 14. 8. — je oddelek I. bataljona, ki je bil na nekajdnevem bojnem pohodu v zgornjesavski dolini, izvedel še en napad. Skupaj z minersko četo so minirali progo med postajama Dovje-Mojstrana-Hrušica. Miniranje je uspelo. Porušili so 80 metrov tračnice in s tem je bil promet ustavljen za ves dan.

Ta dan sta bili še dve akciji, ki sta ju tudi izvedli skupini I. bataljona.

Prvi oddelek je odšel na železniško progo. Med Lescami in Zirovnico je porušil progo v dolžini 30 metrov. Tako so spet ustavili promet za nekaj ur.

Glavnina I. bataljona pa je ta večer odšla v Tržič. Namen tega pohoda je bil, da bi iz tovarne Peko odnesli večjo količino čevljev. V Tržič so prišli tako spretno, da pri tem ni bilo nobenega streljanja. Zato je akcija uspela. Iz tovarne so odnesli 800 parov čevljev.

Naslednji dan so domobranci hoteli zasledovati partizane, a ker pri tem niso imeli uspehov, so se znesli nad nočnim čuvajem, ki so ga ubili v Debečevem kamnolomu (Marija Aljančič, str. 37 — muzej Tržič).

Cez tri dni — 17. 9. — je del II. bataljona, ki se je trenutno zadrževal pod Storžičem, odšel v napad na vlak. Zasedel je teren ob železniški progi pri Strahinju blizu Naklega in čakal na vlak, ki je pripeljal iz Tržiča. Njegov namen je bil napasti vlak ter mobilizirati delavce, ki so se zvečer vozili z dela. Sredi čakanja, pa je bila zaseda nenadoma napadena, kar je bila posledica izdajstva. Potem so Nemci in domobranci Strahinjo obkolili, kar je preprečilo napad na vlak.

Presenečenje je v prvih trenutkih prineslo napadalcem toliko prednosti, da so partizani prepozno sprejeli boj, potem pa so se prebili pod Storžič.

Na partizanski strani ni bilo izgub, unik pa je bil potreben zaradi neugodnega terena in premečnega sovražnika. Poleg tega je bilo v bližini več postojank. Poročilo navedo, da je bilo v tem spopadu ranjenih nekaj sovražnikovih vojakov.

Oddelek 1. čete I. bataljona, ki se je še vedno zadrževal v Zgornjesavski dolini, je tam nadaljeval z akcijami. 20. septembra je napadel sovražnikovo posadko v Martuljcu. Ta se je zadrževala v hotelu Kep — zdaj Spik. Če je bilo kaj žrtev, tedaj ni bilo mogoče ugotoviti. Vajnejše od tega pa je bilo, da se je sovražnik tudi v tej, za narodnoosvobodilni boj neugodni in odirani dolini, začel čutiti ogroženega.

Jože Vidic

Zaseda v Dragi

ji na redni zvezi. Tetka me je osebno obvestila, da so šli Nemci v gore. Ko se vrnem v kurirsko karavlo, ukažem naj nihče ne govori. Umaknili smo se v skale in z daljnogledom opazovali Nemce. Iz Begunj je po dolini Drage šel star mož. Bil je Buček z Blejske Dobre. Blizu pokopališča talcev so ga brez razloga ustrelili. Mož Nemcev verjetno sploh ni videl, ker so bili na drugi strani potoka skriti v grmovju. Na začetku Begunj so streljali na Resmanovega Lojza iz Zapuž, ki je kljub temu, da je bil ranjen, pobegnil.

Tako je ondan pripovedoval Tilen, ki je dobro poznal razmere okrog Begunj. Zanimivo je, da se je kurirska postaja G-14 poleti 1944. leta za nekaj časa preselila v gozd blizu Dvorske vasi, to je v ravnino. Od tam so se kurirji preselili v Jamerski vrh nad Drago, kjer so bili do prvega snega. Zaradi sledov so se premaknili v gozd na drugi strani Drage. Od tod so jih Nemci pregnali. O tej decembrski hajki na kurirje pa mi je pripovedoval Franc Hrovat iz Begunj:

»Aprila 1944. leta sem vstopil v Kokrški odred. V tisti bataljon, ki mu je poveljeval

Gabriele Seyfert tudi letos nima konkurence. Njena živahnost in brezhibno drsanje ogrejeta slehernega ljubitelja drsanja. Verjetno pa je zanjo to zadnja sezona med amaterji

Po 59 letih

Danes se je začelo v Leningradu evropsko prvenstvo v umetnem drsanju — Tekmovanje bo 5 dni prenašala naša TV

V Sovjetski zvezi — danes vodilni evropski drsalni sili — sta bili doslej samo dve evropski prvenstvi v umetnostnem drsanju. Leta 1965 je bilo v Moskvi, pred 59 leti pa v mestu na Nevji v takratnem Petrburgu, današnjem Leningradu, v mestu, kjer sta doma po vsem svetu znana romantika ledu Belousova-Protopopov. Sovjetska zveza računa na dve od štirih zlatih medalj.

Vsako prvenstvo prinaša presenečenje, zadovoljstvo in razočaranje. Drsanje ni izjema in morda so tu razočaranja še grenkejša kot v drugih športih. Tu ni metra in ure, ki bi nepristransko in nezmotljivo razvrščala tekmovalce. Tu odločajo ljudje z vsemi svojimi slabostmi in vrlinami.

**LEDENA UMETNIKA
MED GLEDALCI**

Ko sta se bivša svetovna prvaka Marika Kilius in Hans

Jürgen Bäumlér ljubila in drsala, sta morala Belousova in Protopopov potrpežljivo čakati, kdaj bosta Nemca odšla in izpraznila najvišjo stopnico. Potem je prišel njun čas. Tudi ona dva sta se ljubila in drsala, za nekatere na ledu kar preveč očitno. Zdaj odhajata tudi onadva. V Leningradu ne bosta več nastopila. Bäumlér je naredil prav, ko se je nepremagan umaknil s svojo Mariko. Toda bil je premalo bogat, da bi jo obdržal zase tudi v privatnem življenju. Speljal mu jo je bogat Nemec, ki ji je ponudil vse, tudi zlate pipe v kopalnici. Oleg Protopopov je doživel dva poraza po nekajletnem kraljestvu na ledeni plošči. Protopopova pa sta kot kaže našla drugo srečo v zakonskem življenju.

**BONN IN BERLIN
TUDI NA LEDU**

Zahodni Nemci so zadnjo zlato medaljo videli na prsih

svojega drsalca leta 1964 v Grenoblu. Obesili so jo paru Kilius-Bäumlér. Neprikrito tekmovalje nemških športnikov iz obeh Nemčij, ki ga lahko opazujemo na vseh prvenstvih, je vroče tudi na ledu. Zahodnonemška drsalna zveza poskuša na vse načine dohiteti razdaljo, ki jo zdaj loči od uspehov nemških športnikov drsalcev z druge strani meje. Toda tudi letos ne kaže, da bi se kaj premaknilo. V Garmisch-Partenkirchnu še vedno niso uspeli vzgojiti drsalca, sposobnega za uspešne nastope na evropskem prvenstvu. Na drugi strani pa prihajajo Vzhodni Nemci v Leningrad z močno reprezentanco, ki jo vodi Gabriele Seyfert, skorajda zanesljiva zmagovalka in evropska prvakinja.

MED PROFESIONALCE

Ce so prvi koraki na ledu v večini primerov želja ambicioznih mamic, je nastop na evropskem prvenstvu že vse kaj drugega. Tu je treba pokazati kar največ, da bi se izpolnila davna želja priti med profesionalce. Biti prva drsalca ameriške revije Holiday on ice ali vsaj Dunajske revije. Če ne prvo ne drugo, pa vsaj zaslulni izhod — zboristka v eni izmed omenjenih revij. Zasluzki v zborih so majhni in tam ni nihče dolgo. Za solista pa so potrebne zmage in še bolj, če so dosežene večkrat in zaporedoma. Danes ni več možnosti, da bi kdo bil Sonja Henie in pobral kar 11 zlatih na evropskih in svetovnih prvenstvih, zato je vsaj enkrat. Honorar za pogodbo je večji pa tudi plača. Hapa Maškova pa je dokazala, da kljub navidezni polomu lahko uspeš. Seveda so za to potrebne druge sposobnosti. V Garmisch-Partenkirchnu lani jo je premagala Seyfertova, v Coloradu Springsu mesec dni kasneje na svetovnem prvenstvu je odstopila, pa kljub temu danes nastopa v Ameriki kot prva dama revije.

KAKO DRSAMO PRI NAS

Jugoslavija, še bolj Slovenija, slovi v svetu kot izredno sposoben organizator, lahko bi rekel celo zgleden. Še posebno lepe besede so udeleženci našli za evropsko prvenstvo v umetnostnem drsanju, ki je bilo v Ljubljani leta 1967. Večkrat sem slišal ob spodrseljajih tujih organizatorjev vzdihne ali pripombe tistih, ki so bili pri nas: »V Ljubljani se kaj takega ni zgodilo!«

Ce za druge športe to ne velja v taki meri, pa prav gotovo velja za umetnostno drsanje, da v organizaciji nosimo zastavo, v športu, za katerega organiziramo prvenstvo, pa nimamo prave vloge.

Naš drsalni šport je v največji meri prepuščen družinskemu proračunu in zato se ni čuditi, da nima večjih uspehov. Nedavno končano

državno prvenstvo v Ljubljani je tudi pokazalo, da je zelo klavrna tudi množičnost tega športa pri nas in ne samo kvaliteta. Na prvenstvu, kjer so tekmovali v treh disciplinah, je nastopilo vsega skupaj šest tekmovalcev!

Pogosto v svetu prireajo prireditve na visokem nivoju v tistih športih, kjer so dosegli visoko kvaliteto in jim manjka samo še večja mednarodna afirmacija. Domačim športnikom hočejo tako omogočiti najboljše možnosti za uspešen nastop: domač teren in podpora publike.

Letos spet organiziramo svetovno prvenstvo v umet-

nostnem drsanju v Ljubljani, na katerem ne samo, da ne bomo imeli nobenih možnosti za vidnejšo uvrstitev, ampak bo naše zastopstvo več kot minimalno.

S tem seveda ne želim reči, da se odpovejmo organizaciji velikih prireditev v dvorani Tivoli, ampak da bi bilo po tem, kar smo ugotovili, prav, da bi se za organizacijo bolj zanimale tudi turistične in trgovske organizacije. Njim je, vsaj v tem primeru, dolgoročna investicija za uveljavitev naše dežele in njenega glavnega mesta bolj v korist kot športnikom.

M. Trefalt

Ljubitelji športa!

**SVETOVNO PRVENSTVO
V UMETNOSTNEM DRSANJU**

ki bo od 2. 3. do 8. 3. 1970
V LJUBLJANI

in
**SESTO SVETOVNO PRVENSTVO
KOŠARKE**

ki bo od 16. 5. do 24. 5. 1970
TUDI V LJUBLJANI

Na voljo vam bodo vstopnice za svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju ter kompleti vstopnic za vse finalne tekme svetovnega prvenstva v košarki kakor tudi posamezne vstopnice za vse tekme.

Vsa pojasnila dobite v turističnem oddelku Creine Kranj, Koroška cesta 4 ali po tel. 21-022

GLASBILA
GRAMOFONSKE PLOŠČE vseh vrst

HERGETH

KLAGENFURT — CELOVEC, Burggasse 23

LJUBLJANA

MODNA KONFEKCIJA

PRODAJALNA KRANJ,
KOROŠKA CESTA 12
(pri restavraciji Park)

Cenjeni potrošniki, pravkar smo zopet prejeli večjo količino konfekcije po znižanih cenah
Izkoristite izredni 30- do 60-odstotni popust pri nakupu

Velika izbira razne konfekcije, pletenin in perila

Metrsko blago za ženske plašče, ženske in moške obleke po tovarniško znižanih cenah!

MOSKIH OBLEK IN
SRAJC
ŽENSKIH PLAŠČEV
IN KOSTIMOV

PRODAJAMO TUDI NA
POTROŠNISKI KREDIT

Tekstilna tovarna SUKNO
Zapuže, Begunje

razglaš

PROSTA DELOVNA MESTA:

1. prodajnega referenta

Pogoj: višja komercialna šola ali srednja strokovna izobrazba ekonomske, tekstilne ali trgovske smeri z nekajletno prakso v prodaji. Poskusno delo 6 mesecev.

2. tehnologa

Pogoj: končana tekstilna fakulteta II. stopnje ali absolvent tekstilne fakultete. Poskusno delo 6 mesecev, medtem ko za kandidata brez prakse pripravniški status do enega leta.

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe z dokazili splošno kadrovske službi podjetja v roku 15 dni od objave.

DEŽURNI VETERINARJI V FEBRUARJU 1970:

od 6. 2. do 13. 2. Rus Jože, Cerklje, tel. 73-115; od 13. 2. do 20. 2. Vehovec Srečko, Kranj, Stošičeva 3, tel. 21-070; od 20. 2. do 27. 2. Bedina Anton, Kranj-Kokrica, tel. 23-518; od 27. 2. do 6. 3. Rus Jože, Cerklje tel. 73-115

Obrtno podjetje
Inštalacije Škofja Loka

razpisuje

prosto delovno mesto kvalificiranega ali polkvalificiranega

livarja

Pismene ponudbe pošljite na gornji naslov. Razpis velja 15 dni po objavi oziroma do zasedbe delovnega mesta.

ALPE ADRIA

Radovljica

PRIREJA
VSAKO SOBOTO
IN NEDELJO
PLES
OB 20. URI

Domača in zabavna glasba, avtomatizirano kegljišče in ostali igralni avtomati.

Dancing bar v Kranjski gori, Hotel pri Milnu odprti vsak dan od 23. ure naprej.

Vabljeni!

Drugi teden zimske razprodaje še cenejši

Žensko perilo
Ženske nogavice
Stezniki

Moško perilo
Moške nogavice
Moške obleke
Plašči
Suknjiči
Hlače

Otroške obleke
in oprema
za dojenčke —
zelo poceni

Smučarske hlače
Vetrovke
— znižane cene

Še 1000 puloverjev
— mierino,
lambswool,
schetland
za ženske
in moške
po zelo znižanih
cenah

Ženska konfekcija
Obleke
Kostimi
Plašči

Kopalne obleke
(zimski cena)
129 öS

Krzneni plašči
(poletna cena)
od 980 öS

Scharschön
VILLACH
KLAGENFURT **& Moser**

Prodaj

Prodaj DIVAN in kombinirano OMARO. Naslov v oglasnem oddelku 443
 Prodaj 12 let starega KONJA. Cuderman, Bašelj 5, Predvor 455
 Ugodno prodaj trajnožarečo PEČ küperbusch, OSOVINO in VOZICEK za obžagovanje lesa in MOPED T-12. Galičič, Stara Loka 49, Škofja Loka 456
 Prodaj dva PRAŠICA, težka po 150 kg. Sp. Bitnje 19, Zabnica 457
 Prodaj PRAŠICA za zakol. Cerklje 45 458
 Prodaj ZAZIDLJIVO PARCELO v okolici Kranja in ELEKTROMOTOR 5 KM. Naslov v oglasnem oddelku 459

Prodaj ZAZIDLJIVO PARCELO v Senčurju. Poizve se Senčur 90 460
 Poceni prodaj zelo dobro ohranjen krznen PLAŠČ. Informacije na telefon 23-135 Kranj 461
 Prodaj tri PRAŠICE za zakol. Oman Janez, Sr. Bitnje 6, Zabnica 462
 Prodaj dobro ohranjeno trivrstno HARMONIKO. Groharjevo naselje, blok 4, Škofja Loka 463

Prodaj POSTELJO z vložki in POSTELJNO OMARIČO ter dobro ohranjen šivalni STROJ veritas. Korošec, Reševa 14, Kranj 464
 Prodaj od 150 do 170 kg težkega PRAŠICA. Mavčiče 41, Medvode 465
 Prodaj tri bele PRAŠICE, težke od 60 do 70 kg. Hrašnje 22 466

Prodaj 170 kg težkega PRAŠICA in lepa ZIMSKA JABOLKA. Okroglo 6, Naklo 467

Poceni prodaj zimska JABOLKA. Ljubno 4, Podnart 468

Prodaj PRAŠICA za zakol. Srednja Bela 6, Predvor 469

Ugodno prodaj novo TELEVIZIJO z garancijo. Grabčič 7, Zg. Gorje 470

Kupim

KUPIM ali vzamem v najem manjše ali večje POSESTVO. Odkupim tudi samo del posestva. Sedanji lastniki lahko ostanejo po dogovoru do smrti na posestvu. Ponudbe oddati pod »ugoden dogovor« 410

Kupim rabljeno OMARO za obleko. Bergelj, Kajuhova 14, Kranj 471

Motorna vozila

Ugodno prodaj ŠKODO 1000 MB, letnik 1968. Rezervni deli, zimska oprema, možnost plačila s čekom. Kranj, Luznarjeva 17 — telefon 22-515
 Prodaj PRIKOLICO za osební avto. Peklaj, Puštal 11 ali telefon 85-166, Škofja Loka 415

Kupim ohranjen FIAT 750 od 1965 leta dalje. Naslov v oglasnem oddelku 472
 Ugodno prodaj dobro ohranjen avtomobil WARTBURG 1000. Ogled vsak dan od 16. do 19. ure. Stipsič Glišo, Nazorjeva 12, Kranj 473

Stanovanja

Blizu Koprivnika (dostop z avtom) prodaj staro HISTOČO. Zraven je že gradbeni material. Naslov v oglasnem oddelku 474

Oddam VIKEND z osmimi ležišči pri žičnici Španov vrh. Telefon 23-274 Kranj 475

Zaposlitve

Sprejem VAJENCE za elektrostroko. Bidovec Franc, Kranj, Jurčičeva 2 476

MIZARKEGA POMOCNIKA, zdravega, sprejemem takoj. Plača 2000 din mesečno. Škof Anton, Dolnice 31, Sentvid 477

Iščem vajenca ali delavca za priučitev. Peklaj Pavel, ključavničarstvo, Škofja Loka, Jegorovo 33 425

Izgubljeno

Izgubljeno USNJENO ROKAVICO od kina Centra do zdravstvenega doma Kranj vrnite prosim proti nagradi. Valjavčeva 13, stanovanje 2, Kranj 478

Ostalo

POTOKLUB JANEZ PUHAR KRANJ začne z novim FOTO TECAJEM. Prijave v prostorih fotokluba delavski dom, vhod 6, vsak torek od 19. do 20. ure 241

OBREZUJEM in CEPIM vse vrste sadnega drevja. Bertonec Vinko, Zg. Dobrava 4, p. Kamna Gorica 479

Prireditve

GASILSKO DRUŠTVO KOKRICA priredi v soboto dne, 7. 2. 1970, ob 20. uri in v torek dne 10. 2. ob 20. uri

PUSTNO VESELICO s plesom v kulturnem domu na KOKRICI. Maske zaželjene in nagrajene. Igrajo VESELI TRGOVCI 480

GOSTILNA ZARJA TRBOJE vas vabi na veselo PUSTOVANJE v nedeljo, 8. februarja. Za razvedrilo in ples igrajo VESELI DOBREPOLJCI iz Dolenjske. Vabljeni 481

KUD PREZIHOV VORANC ZALOG pri Cerkljah priredi v nedeljo, 8. 2. 1970, ob 15. uri veliko PUSTNO ZABAVO. Za začetek bo igra enodejanka Na letovišču. Zabaval vas bo domači ansambel VESELI TRGOVCI. Maske zaželjene 482

Kolektiv restavracije na Ljubelju

prireja v soboto, 7. februarja,

veliko tradicionalno

pušno zabavo

z začetkom ob 20. uri.

Rezervacija 30 din (ljubeljski pustni prigrizek, krofi in aperitiv.) Maske dobrodošle. Igra znani Tržiški kvintet. Na pustni torek na svidenje v restavraciji

Deteljica

KOMPAS HOTEL

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, mašinska in naročniška služba 22-152 — Naročniki: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Zahvala

Ob smrti naše drage mame, stare mame, sestre in tašče

Angele Antolič,

roj. Šumi

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so drago pokojnico spremili na zadnji poti, ji darovali vence in cvetje in nam izrazili sožalje. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: hčerka Martinka in sin Jože z družinama ter drugo sorodstvo

Kino**Kranj CENTER**

4. februarja amer. barv. film LISJAK ob 16., 18. in 20. uri

5. februarja amer. barv. film LISJAK ob 16., 18. in 20. uri

6. februarja amer. barv. film OPERACIJA LISBONA ob 16. in 20. uri, premiera zap. nem. barv. CS filma ZAOBLJUBA INKA ob 20. uri

Kranj STORZIC

4. februarja italij. barv. film TRIJE PLAVI PANTERJI ob 16., 18. in 20. uri

5. februarja italij.-španski barv. CS film CEZAR BOR-GIA ob 16., 18. in 20. uri

6. februarja amer. barv. CS film INSPEKTOR MADIGAN ob 16. uri, amer. barv. film LISJAK ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

5. februarja italij. barv. film TRIJE PLAVI PANTERJI ob 17.30 in 19.30

6. februarja amer. barv. VV film PO SLEDOVIH VELIKE KARAVANE ob 17.30 in 19.30

Jesenice RADIO

4. februarja angl.-franc.-ital. barvni CS film TI SI NA VRSTI, DA UMRES

5. februarja špan.-italijanski barv. CS film V SENCI ZOR-ROA

6. februarja amer. film HEROI FORT APACHA

Jesenice PLAVZ

4. februarja špan.-italijanski barv. CS film V SENCI ZOR-ROA

5.—6. februarja jug. film HOROSKOP

Dovje-Mojstrana

5. februarja franc. barv. CS film VRV IN SAMOKRES

Javornik DELAVSKI DOM

4. februarja jug. film HOROSKOP ob 19. uri

Bled

4. februarja nemški barv. film KAPETAN VIHAR ob 17. in 20. uri

5. februarja amer. barv. film JAMES BOND 007 ob 17. in 20. uri

6. februarja amer. barv. film JAMES BOND 007 ob 17. in 20. uri

Radovljica

4. februarja amer. barv. film TAJNA VOJNA HARRYA FRIGGA ob 18. in 20. uri

5. februarja angl.-ameriški barv. film MORILEC BREZ ODGOVORNOSTI ob 20. uri

6. februarja franc. barv. film SEHEREZADA ob 20. uri

Škofja Loka SORA

4. februarja amer. barv. film GROFICA IZ HONG-KONGA ob 18. in 20. uri

5. februarja franc. barv. VV film EROTISSIMO ob 20. uri

6. februarja franc. barv. VV film EROTISSIMO ob 18. in 20. uri

Tradicionalno maškarado

V RESTAVRACIJI PARK KRANJ

DNE 7. in 10. 2. 1970 PRIREJA KOLEKTIV

Nagrada mask. Rezervacije s pustnim menijem 30 din, oziroma samo rezervacija 10 din.

Po pustnih dneh od 11. 2. dalje pripravljata teden ribjih jedi.

VLJUDNO VABLJENI!

CASOPISNO PODJETJE GORENJSKI TISK DE TISKARNA KRANJ

razglašja licitacijo

ZA PRODAJO OSEBNEGA AVTOMOBILA

RENAULT 4L

ki bo 10. februarja 1970 od 12. do 13. ure.

Ogled osebnega avtomobila je možen od 9. do 10. ure isti dan.

Licitacija bo na dvorišču Gorenjskega tiska, Ulica Moše Pijade — (nasproti sodišča)

Koljenović umrl

V nedeljo, 1. februarja, je v ljubljanski bolnišnici umrl zaradi poškodb dobljenih v pretepu z nožem Husein Koljenović,

star 24 let. Koljenovića je 18. januarja v gostilni Zlata riba v Kranju z nožem zabodel Radojica Djerko-
vić iz Kranja.

Smrtna nesreča v gorah

V ponedeljek, 2. februarja, dopoldne se je v bližini Cojzove koče na Grinčevu smrti ponesrečila Boženka Hrašak, stara 23 let, iz Zagreba. Hrašakova je plezala še s tremi zagrebškimi plezalc, ven-

dar ni bila navežana. V ledeni steni ji je spodrsnilo, tako da je padla okoli 300 metrov globoko. Ekipi gorskih reševalcev iz Kamnika in Kranja sta našli Hrašakovo zvečer, vendar je bila že mrtva.

Zahvala

Ob smrti našega dragega moža in očeta

Franca Šparovca

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, upokojujencem, gasilcem, pevcem ter zastopnikom Iskre in Peko, vaščanom iz Zg. Dupelj in Zdrage ter vsem, ki so sočustvovali z nami, izrekli sožalje in se z venci in cvetjem poslovali od pokojnega. Posebna zahvala dr. Novaku za lajšanje bolečin v času bolezni, g. župniku za spremstvo na zadnji poti in tov. Toniju za ganljive besede ob odprtem grobu v imenu gasilskega društva. Vsem še enkrat hvala.

Zalujoči: žena Urška, sin Jože in hčerka Zofka

Duplje, 29. januarja 1970

Zahvala

Ob bridki izgubi naše drage sestre in tete

Anice Cegnar

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali, nam ustno in pisмено izrazili sožalja, darovali cvetje ter pokojnico spremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala.

Zalujoči

Kranj, 29. januarja 1970

Zahvala

Ob nenadni tragični izgubi našega nadvse ljubelega dobrega moža in zlatega atka

Rudija Hočevarja

se prisrčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem, znancem in ostalim, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in z nami v srcu tiho žalovali. Prisrčna hvala vsem, ki so ga spremili na njegovi mnogo prerani zadnji poti in mu darovali vence. Iskrena hvala za nagovor g. župniku in njegovim sodelavcem ter za njihovo denarno pomoč, enako sind. podr. KOP Kranj. Prisrčna hvala tudi vsem mojim sodelavcem, ki so mi nenehno stali ob strani in veliko dobrega storili, enako tudi za pisμένο sožalje.

Neutolažljivi še prosimo srčnega tihega sožalja, ki nam bo v pomoč v naših težkih dneh — v našem nadaljnjem življenju.

Neutolažljivi: žena Marinka, hčerkici Darinki, Ivanki in sinko Rudi ter sorodniki

Bukovica, Utlík, Domžale, Jesenice, Zapoge, Dornice, Ljubljana, Voklo, Svetje, Kozina, 1. februarja 1970

Voznica spreminila izjavo

Ko je za posledicami nesreče, ki se je pripetila v četrtek, 29. januarja, med Kranjem in Brnikom, Avgust Kern iz Kranja v soboto, 31. januarja, umrl v ljubljanski bolnišnici, je voznica Rezka Šmid iz Tržiča spremenila izjavo. Povedala je, da ni bila za volanom tisti trenutek, ko se je pripetila nesreča. Avtomobil je vozil Karel Klavžar iz Kranja, šofer pri Sap Ljubljana. Za sedaj še ni znano, zakaj je Šmidova bila pripravljena prevzeti vso odgovornost za nesrečo in je vse do smrti Avgusta Kerna v bolnišnici vztrajala na izjavi, ki jo je dala po nesreči prometni milici.

Komisija za delovna razmerja

TRIGLAV

KONFEKCIJE

Kranj, Savska 34

razglaš

prosto delovno mesto

FINOMEHANIKA
ŠIVALNIH STROJEV
za nedoločen čas.

Pogoji: KV finomehanik šivalnih strojev, praksa zaželeno.

Nastop službe je možen takoj.

Razglas velja do zasedbe delovnega mesta.

Nesreče v zadnjih dneh

V soboto, 31. januarja, dopoldne je voznica osebnega avtomobila Danica Radotič iz Zagreba zaradi neprimerne hitrosti na mokri cesti in zaradi zanašanja avtomobila zapeljala s ceste pri Drulovki, kjer se je avtomobil prevrnil. V nesreči je bil sopotnik Duško Veselinovič težje ranjen. Škode na avtomobilu je za 10.000 din.

V nedeljo dopoldne se je na cesti prvega reda pri odcepu za Skofjeloško cesto pripetila prometna nezgoda zaradi izsiljevanja prednosti. Voznica Renata Požeg iz Münchna je vozila iz Kranja proti Ljubljani, ko je iz Skofjeloške ceste v križišču pripeljal voznik osebnega avtomobila Stane Bašelj iz Vsokega in voznici Požegovi zaprl pot. Pri trčenju vozil ni bil nihče ranjen, škode na avtomobilih pa je za 9000 din.

V soboto zvečer je na cesti prvega reda pri Jeprci voznik osebnega avtomobila Viktor Bizant iz Ljubljane ustavil avtomobil, ker je pred seboj na cesti zagledal avtomobil, ki je stal počez čez cesto. Za Bizantovim avtomobilom je pripeljal voznik Jurij Zalar z Golnika in ker ni mogel pravočasno ustaviti, je trčil v Bizantov avtomobil. Ranjen ni bil nihče, škode na avtomobilih pa je za 8000 din.

Na cesti prvega reda pri železniškem nadvozu na Drulovki se je zaradi neprimerne hitrosti na zasneženi in spolzki cesti v soboto zvečer prevrnil osebni avtomobil, ki ga je vozil Ivan Marsič iz Ljubljane. V nesreči ni bil nihče ranjen, škode na avtomobilu pa je za 10.000 din.

Na cesti tretjega reda med žilnico Krvavec in Cerklje sta se v nedeljo, 1. februarja, pripetili dve prometni nesreči. Okoli pete ure popoldne je najprej voznica osebnega avtomobila Angela Jamnik iz Ljubljane v ovinku zaradi zaviranja na zasneženi cesti čelno trčila v nasproti vozeči osebni avtomobil, ki ga je vozil Vinko Poličar iz Kranja. Pri trčenju je nastalo za okoli 8000 din škode.

V nedeljo se je na cesti prvega reda pri Drulovki pripetila še ena težja prometna nesreča. Voznik osebnega avtomobila Rudolf Srimšek iz Ljubljane je pri nadvozu »Drulovka« prehitel dva osebna avtomobila. Na poledeneli cesti pa ga je začelo zanašati v levo, tako da se je prevrnil po nasipu s ceste. V nesreči se je huje ranila sopotnica Radmila Maričević iz Beč grada. Škode na avtomobilu je za 7000 din.

Le uro kasneje se je na isti cesti pripetila prometna nezgoda zaradi poledenelosti ceste in neprimerne hitrosti. Zaradi večerjega trčenja je bilo poškodovanih pet osebnih avtomobilov, med njimi trije z italijansko registracijo. Škode je za 19.000 din.

V nedeljo, 1. februarja, popoldne se je na cesti prvega reda pri Drulovki pripetila huda prometna nesreča. Zaradi neprimerne hitrosti na poledeneli cesti je začelo zanašati osebni avtomobil, ki ga je vozila Blaženka Arnič iz Ljubljane. Avtomobil je vrglo na levo stran ceste, kjer se je prevračal nekaj 68 metrov. Pri tem je padel iz vozila Blaž Arnič, voznik oče. Med prevračanjem ga je avtomobil zadel. Poškodbe so bile tako hude, da je Blaž Arnič med prevozom v bolnišnico umrl. Škode na avtomobilu je za 10.000 din.

V nedeljo popoldne se je na cesti prvega reda v Gozdu pripetila prometna nezgoda, ker voznik osebnega avtomobila Ivica Klešnik iz Ljubljane ni pravočasno nakazal spremembo smeri. Zavijal je na stransko cesto v trenutku, ko ga je prehitel voznik osebnega avtomobila Miloš Medja iz Ljubljane. Pri trčenju je bila sopotnica Romana Medja laže ranjena. Na vozilih pa je bilo za 6000 din škode.

Na Kosovelovi cesti v Radovljici se je v nedeljo okoli dvanajste ure pripetila prometna nezgoda zaradi izsiljevanja prednosti. Voznik osebnega avtomobila Jakob Smolej s Kranice pri Bledu je v križišču Kosovelove in Ljubljanske ceste zavijal v levo na parkirni prostor. Med zavijanjem pa je nasproti pripeljal osebni avtomobil, voznik Edvard Kerpan iz Ljubljane. Pri trčenju vozil ni bil nihče ranjen, škode na vozilih pa je za 8000 din.

V nedeljo se je pripetila prometna nezgoda na cesti četrtega reda med Senčurjem in Voklim. Marija Žirovnik, stara 76 let, je hodila pravilno po levi strani ceste, ko ji je nasproti pripeljal voznik osebnega avtomobila Franc Jekovec z Luže pri Senčurju. Žirovnikova se je nenadoma odločila, da bo šla na drugo stran ceste, tako da voznik na poledeneli cesti ni mogel pravočasno ustaviti. Pri trčenju se je Žirovnikova huje ranila in so jo odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

L. M.

Klemen Kobal 15. na svetu

V avstrijskem Gosauu je bilo minulo nedeljo končano tretje odprto prvenstvo Evrope za mladince v nordijskih smučarskih disciplinah. Več kot 300 udeležencev iz 18 držav Evrope in Kanade se je v treh dneh pomerilo za naslove prvakov Evrope. Največ uspeha so imeli pripadniki Norveške in NDR. Naše zastopstvo je v solo skokih doseglo doslej največji uspeh na teh prvenstvih, hkrati pa je to tudi največji uspeh mladinskega skakalnega športa Jugoslavije nasploh. Na odlično 7. mesto se je uvrstil Danilo Pudgar, Kranjčan Klemen Kobal pa je zasedel tudi visoko mesto — 15. To je nedvomno velik napredek mladega kranjskega skakalca, zlasti če primerjamo njegovo uvrstitev na lanskem evropskem prvenstvu, ko je bil na švedskem 31. Kot ekipa se je Jugoslavija odlično uveljavila in je na letošnjem prvenstvu predstavljala 4. najboljšo ekipo na svetu.

Naši tekači pa so nasprotno precej razočarani. Zadovoljila sta edinole Jelenc in Šimnic, ki sta se uvrstila v drugo tretjino najboljših mladih tekačev sveta. Edini naš predstavnik v klasični kombinaciji Srečo Grosar se je uvrstil na 32. mesto. Če bi vsaj malo bolje tekli kot je sicer, bi se nedvomno lahko precej višje uvrstili. Hkrati pa to ni neuspeh, saj je bil ta mladi kranjski kombinatorec hkrati najmlajši udeleženec tretjega evropskega prvenstva v klasični disciplini. Glede na mladost in prižadevnost lahko od njega na prihodnjih prvenstvih, kjer bo nastopil lahko še dvakrat, precej več pričakujemo.

J. JAVORNIK

Maks Jelenc — udeležene letošnjega odprtega evropskega prvenstva v klasičnih disciplinah

Šah

Trije v vodstvu

Po dveh kolid šahovskega prvenstva Kranja so v vodstvu kar trije igralci s po dvema zmagama.

Rezultati 1. kolo: Zbil : Matjašič 0:1, Rebolj : Sirc 0:1, Strman : Marko 0:1, Fišer : Zaplotnik 0:1, Ivanovič

: Požar 0:1, Valjavec : Kokotovič 0:1.

II. kolo: Matjašič : Kokotovič 0:1, Požar : Valjavec 0:1, Marko : Fišer 1:0, Sirc : Strman 1:0, Zbil : Rebolj 1:0, Zaplotnik : Ivanovič — odloženo.

Vrstni red po prvih dveh kolid je naslednji: Kokotovič, Marko in Sirc po 2 točki, Zbil, Valjavec, Požar, Zaplotnik in Matjašič po 1 točko itd. F. Štagar

Smučarski tečaj na Starem vrhu

Šolsko športno društvo »Janez Peterneš« na gimnaziji v Škofji Loki je letos že enajstič organiziralo za svoje članе-dijake enotedenski smučarski tečaj na Starem vrhu nad Škofjo Loko. Zanimanje za te tečaje je na omenjeni šoli vsako leto veliko. Polovico stroškov za vsakega udeleženca je krilo šolsko športno društvo, del sredstev pa je prispevala gimnazija, nekaj sredstev pa so zbrali dijaki pri gospodarskih organizacijah. Najbolj se je izkazala Kmetijska zadruga Škofja Loka. Tudi udeleženci sami so z raznimi akcijami zbrali nekaj denarja, da so lahko tudi letos organizirali omenjene tečaje.

Letošnjega tečaja se je udeležilo do sedaj rekordno število dijakov — četrtno vseh na gimnaziji. Največ jih je bilo iz prvih in drugih razredov. Poleg dijakov se je tečaja udeležilo tudi nekaj profesorjev. Vodji tečaja sta bila

prof. Pelkova in prof. Križnar.

Ob zaključku tečaja pa so priredili tekmovanje po posameznih kvalitativnih skupinah. Omeniti pa velja tudi, da je letos opravljalo izpit za nove smučarske učitelje 5 dijakov škofjeloške gimnazije. Smučarski tečaj dijakov škofje-

loške gimnazije je v celoti uspel, mladi smučarji so si pridobili mnogo novega znanja, poškodb skoraj ni bilo in kar je najvažnejše, dijaki so se odpočili, naučili svežega zraka in tako so spet pripravljeni za šolske obveznosti.

I. Križnik

Prvenstvo SRS v namiznem tenisu za mladince

Triglavu tretje mesto

Avla osnovne šole Simon Jenko v Kranju je bila v soboto in nedeljo prizorišče slovenskega mladinskega prvenstva v namiznem tenisu. Kranjčani so gostili dvanajst najboljših ekip, ki so nastopile v dveh skupinah. Prvo mesto je po dvoletnem premoru ponovno pripadlo ekipi ljubljanske Olimpije, medtem ko je domači Triglav zasedel odlično tretje mesto. Kranjčani so bili najboljši v svoji skupini v predtekmo-

nju, kjer so s 5:3 premagali lanskega prvaka, ekipo Sobotice. V finalnem delu tekmovanja so tesno izgubili z Mariborom s 5:3, kasnejši zmagovalci, ekipa Olimpije, pa jih je odpravila s 5:1.

Najboljši igralec tekmovanja je bil Ljubljancan U. Rak. Pri domači ekipi je prikazal najboljšo igro Stare, ki je izgubil samo en dvoboj. Poleg prve ekipe sta na tekmovanju sodelovali tudi ekipa Triglav II in Kranj.

Končni vrstni red: 1. Olimpija (Ljubljana), 2. Maribor, 3. Triglav I., 7. Triglav II., 11. Kranj. M. K.

Skakalnica v Dupljah podrta

V torek, 27. januarja, so neznanici podrl komaj tri leta staro 30-metrsko skakalnico v Dupljah, ki je imela 12 metrov umetnega zaletišča. Neznanci so bruna ter nosilce posekali ter vse skupaj odpeljali. Pionirji in mladinci Partizana iz Dupelj so za zgraditev omenjene skakalnice vložili več kot 500 prostovoljnih delovnih ur. Z novo skakalnico se je tudi dvignilo število pionirjev-skakalcev, ki so v teh treh letih veliko napredovali. Imeli so ugodne možnosti za trening in tekmovanje, zdaj pa je padla temna senca na društvo in je vprašanje, kako bo z nadaljnjim razvojem te priljubljene zimske discipline v Partizanu v Dupljah. Nekateri najboljši se bodo morali vključiti v druge sosedne klube, če bodo hoteli nadaljevati s treningi in nastopi in doseči še večje uspehe.

J. Kuhar

Brivsko frizerski salon
Kranj razglasa prosto delovno mesto

vajenca

ZA PEDIKERSKO
STROKO

Sprejemamo tudi frizerko, ki se je pripravljena priučiti pedikerske stroke.

Poizkusno delo 1 mesec
Ponudbe sprejemamo do
15. 2. 1970

Jeseničani po pričakovanju prvaki

Pred dnevi je bilo končano letošnje državno prvenstvo v hokeju na ledu. Tudi letos so bili Jeseničani veliki favoriti pred pričetkom tekmovanja in so se napovedi strokovnjakov povsem uresničile. Ekipa Jesenic je letos s precejšnjo prednostjo že štirinajstič zapored osvojila naslov državnega prvaka. Čeprav so Jeseničani izgubili v prvenstvenih tekmovanjih kar pet točk, so vseeno zmagali ob koncu z naškokom 6 točk prednosti.

Kranjska gora je zasedla četrto mesto, kar je tudi nedvomno realna uvrstitev. Najboljši strelec letošnjega prvenstva je bil Jeseničan Viki Tišler, ki je dosegel skupaj 34 golov.

Končna lestvica:

Jesenice	20	17	1	2	200: 46	35
Olimpija	20	14	1	5	151: 52	29
Medveščak	20	13	2	5	121: 67	28
Kr. gora	20	5	0	15	60:140	10
Partizan	20	4	2	14	51:177	10
Slavija	20	3	2	15	46:147	8

Od nedelje do nedelje

HOKEJ NA LEDU — Na letošnjem mladinskem prvenstvu Jugoslavije je naslov državnega prvaka osvojila ekipa Jesenic in tako dodala k naslovu članskega prvaka še en pomemben uspeh. Najboljši strelec prvenstva je bil tudi Jeseničan Sašo Košir.

SMUČARSKI SKOKI — Na letošnjem republiškem prvenstvu pionirjev, ki je bilo v Velenju, so imeli največ uspeha mladi skakalci iz Zirov in Zirovnice. Prvak pri mlajših pionirjih je postal Burjak (Alpina-Ziri), pri starejših pa Boris Cuznar (Jesenice). Prvenstvo je bilo na 15-metrski skakalnici, vendar si ni niti en tekmovalec priboril ustreznega kvalitativnega razreda, ker ni nihče skočil na tekmi vsaj 17 metrov, kot to predpisuje pravilnik o kategorizaciji tekmovalcev.

Komisija za skoke je sklenila, da bo na bližnjem svetovnem prvenstvu v Visokih Tatrah zastopalo Jugoslavijo 6 tekmovalcev. Državno vrsto bodo sestavljali: Ludvik Zajc, Marjan Mesec, Peter Stefančič, Janez Jurman, Drago Pudgar in Branko Dolhar.

ROKOMET — V nadaljevanju odprtega zimskega prvenstva Slovenije so v dvorani Tivoli odigrali minulo nedeljo že sedmo kolo. Ekipa Kranja je dosegla dve zmagi. Rezultata: Kranj : Slovenj Gradec 16:12 (9:7), Kranj : Medvode 14:9 (6:4).

Najmlajši nagrajenec 9-letni Rado Repe iz Lesc — šele v 2. razred hodi — je prišel po smučke z mavcem na nogi. Berglji sta dokazovali, da njegov prispevek 'Zlomil sem nogo' ni bil izmišljen. — Foto: F. Perdan

Kdo se ne bi smejal, presneto?! Takihle dlce, vezi in palice nima vsak. — Na sliki od leve proti desni: Marko Oblak (os. š. Gorenja vas), Jerneja Vrhunc (os. š. Železniki), Rado Repe (os. š. Gorje pri Bledu), Borut Kokelj (os. š. Lesce), Jože Kern (os. š. Simon Jenko, Kranj), in Anton Burjek (os. š. Žiri). — Foto: F. Perdan

Elanove smučī

za
šest
Glaso-
vih
nagra-
jencev

»Naprej pionirji! Izberite si, kar vas je volja!« so ljubeznivi mojstri povabili naše izbrance. Osupla gručica šolarjev in njih spremljevalcev se sprva ni znašla. Toliko smučī na kupu, kot smo jih minulo soboto dopoldan uzrli v skladišču tovarne Elan, pač zlepa ne vidiš. Potlej so učenci začeli izbirati. Pri tem jim je pomagal tovarniški strokovnjak. Foto: F. Perdan

Pionirji so si ogledali tudi tovarno. Večina je tokrat prvič videla, kako pravzaprav delajo smučī. — Foto: F. Perdan